Viața studențească

REVISTA A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

12 PAGINI • 0,50 LEI • ANUL XII • NR. 6 (215) • SÎMBĂTĂ 11.II.1967

Peisaj de iarnă
Foto : Emil COJOCARU

O înaltă obligație morală a societății noastre

Acad. Miron NICOLESCU
președintele Academiei
Republicii Socialiste România

Tradiția pe care am moștenit-o în domeniul științei și condițiile create cercetării științifice în ultimele două decenii au făcut ca știința să se dezvolte, să se ramifice considerabil, să aducă o contribuție de seamă la construirea socialismului în țara noastră, să contribuie la creșterea prestigiului științific internațional al României, la valorificarea pe o treaptă superioară a tradițiilor științei românești.

Programul unitar al cercetării științifice, parte integrantă din programul de dezvoltare a economiei și culturii naționale, program elaborat de Consiliul Național al Cercetării Științifice, cu participarea celor mai bune forțe științifice ale țării, dă o imagine fidelă a potențialului nostru științific, a marilor sarcini pe care le avem de îndeplinit în variatele ramuri ale creației științifice.

Transpunerea în practică, în realizări științifice, în realizări economice sau culturale și sociale a tematicii bogate cuprinse în programul unitar al cercetării științifice reclamă participare activă, entuziastă, simț de răspundere, precum și o creștere a nivelului de organizare a activității științifice.

Fiind unanimi în recunoașterea importanței științei în viața economică și socială, ne găsim implicit solidari pe poziția recunoașterii rolului hotărîtor pe care oamenii de știință, ca și cercetătorii în general îl au în dezvoltarea activității științifice. E de prisos să stăruim asupra însemnătății capitale pe care o are orînduirea socială asupra dezvoltării științei, întrucît orînduirea noastră socialistă și-a arătat pe plan național, ca și pe plan internațional, marile ei virtuți în potențarea științei, în transformarea ei într-o forță directă de producție. Doresc însă să subliniez contribuția factorului uman la avîntul științific. **Între știință și învățămînt în general și învățămîntul superior în particular — principal izvor de cadre cu înaltă calificare — trebuie să se creeze o mai mare sudură.** Legăturile vor trebui întărite în dublu sens : oamenii de știință să contribuie prin tot ce au obținut mai de preț în activitatea lor la promovarea învățămîntului, la introducerea celor mai noi cuceriri în predare, după cum cadrele didactice, care au fost totdeauna făuritoare în știință, pot aduce un aport imediat în dezvoltarea științei, alături de preocuparea lor permanentă de formare a tinerei generații de intelectuali. Ne gîndim, de pildă, la faptul că sarcinile de seamă care stau în fața cercetării științifice în lumina programului unitar al cercetării științifice pe anii 1966—1970 și a celor care vor urma în perspectiva apropiată, cît mai multe și mai cuprinzătoare, vor cădea în foarte mare măsură pe umerii studenților de azi, de la cei din anul I pînă la cei din anul al V-lea. De aici decurge necesitatea de a acorda formării științifice a acestora o atenție din ce în ce mai mare, de a le insufla din anii studenției pasiunea fără de care știința nu poate fi concepută, fără de care știința devine o profesiune lipsită de consistență.

Citiți în paginile 6-7 răspunsurile la ancheta PRINCIPALUL IZVOR DE CADRE PENTRU CERCETAREA ȘTIINȚIFICA

În întîmpinarea celei de a VI-a Conferințe a U.A.S.R.

LA ÎNĂLȚIMEA EXIGENȚELOR STUDENȚIEI

De cîteva zile, în amfiteatre a devenit stăpînă liniștea vacanței. Prima etapă a anului universitar 1967 s-a încheiat.

Cele trei săptămîni de bilanț universitar — sesiunea de examene — au prilejuit o atestare a calităților cunoștințelor dobîndite de studenți, însemnînd, totodată, o dovadă a atașamentului lor față de profesie. În fața verificărilor făcute cu maximum de exigență de către examinatori, marea majoritate a studenților a demonstrat o înțelegere matură a îndatoririi patriotice de a învăța cu dăruire și pasiune pentru dobîndirea unei înalte competențe profesionale, pe măsura epocii pe care o trăim.

Îndrumată de un distins corp profesoral, valorificînd condițiile optime de viață și pregătire, studențimea României socialiste dovedește profunde însușiri civice și intelectuale.

O confirmare este sesiunea de examene încheiată de curînd. Apelul la statistică certifică un bilanț de calitate, semn concludent că tineretul studios al patriei năzuiește să meargă în același ritm, rapid, cu dezvoltarea învățămîntului superior românesc. Un număr mult mai mare de studenți, dorind să pună temelie trainică profesiunii, înțelege să respecte întocmai disciplina universitară, să muncească ritmic, perseverent. Ca o consecință firească, ei s-au prezentat la toate examenele din sesiune, iar cunoștințele dobîndite, cîntărite cu exigență de către dascăli, le-au adus celor mai mulți calificative pozitive, procentul înclinînd spre o pregătire bună și foarte bună.

Alături de cadrele didactice, organizațiile U.T.C. și asociațiile studenților, îndeplinindu-și menirea ce le-a fost conferită de către partid, desfășoară o intensă și multilaterală activitate educativă, cultivînd la studenți pasiunea muncii intelectuale, dragostea și răspunderea față de profesia aleasă. În colectivele studențești domnesc o atmosferă

(Continuare în pagina a IV-a)

VACANȚĂ LA ZERO

Trei grații,
trei surîsuri,
trei saluturi
de bun venit
în vacanță!

munții, ca un templu...

Cînd cobori din tren la Sinaia, la Bușteni ori la Predeal ești tentat pentru început să-ți exprimi cît se poate de zgomotos bucuria de a reîntîlni sau de a vedea pentru prima dată munții. Imboldul acesta vine de undeva din adînc, desigur, ca un chiot purtat în propria ta tăcere, de eliberare. În fața munților te destinzi, simți nevoia să crești, să încerci marile dimensiuni. Ți se îndreaptă mersul, ți se limpezește privirea, ți se amplifică respirația — metamorfoza te saltă într-o lume mai înaltă și mai lentă. Fiindcă acum graba lipsește, fiindcă acum totul împrumută moliciunea aerianului, plutirii, gesturile mișcării în imponderabilitate.

Și în fața ta munții, ca un templu, te obligă să taci ori să vorbești șoptit, ca la urechea de dragoste adevărată a sublimului...

sesam deschide-te...

Duminică la ora 15 fusese fixată deschiderea festivă a taberei de la Sinaia, la Cazinou. La ora 15 holul și scările erau „cucerite" de studenți. Cazinoul însă se dovedea o Troie capricioasă. Ușile care dădeau spre sala mare erau „perfect" închise. Iar „luptătorii" troieni lipseau cu desăvîrșire. Umoriști de talent, tovarășii din conducerea Cazinoului s-au gîndit să pună în fața studenților o întrebare de oracol: „Cum se poate pătrunde în sală?" Răspunsurile au fost multe și variate. Pînă la urmă s-a impus unul, adică... o scară îndrăzneață (Ah, vicleniile lui Ulise!) și cineva din comandamentul taberei a fost urcat la o fereastră de unde s-a pătruns în interiorul Troiei adormite. Fără o rezistență prea mare „porțile au cedat" și „aheii" s-au așezat cuminți în scaune. Și așa a început festivitatea deschiderii taberei de la Sinaia...

încercarea reporterilor

L-am rugat pe tovarășul Radu Popa, directorul taberei, să ne recomande activitățile cele mai interesante. Ne-a răspuns, zîmbind, că cea mai interesantă este „cucerirea" cotei 1 400, dar că asta se face pe propria noastră răspundere. Adică trebuie să urcăm și noi, în rînd cu studenții. Zîmbetul tovarășului director ne-a pus într-o oarecare derută.

— E chiar atît de sus?

— Depinde...

Ferice de colegii noștri din București, care și la etajul II urcă cu ascensorul, ferice de cei de la cîmpie...

Dar iată-ne, copăcel-copăcel, abordînd excursia cu entuziasmul firesc unor reporteri de... înălțime. Prima zi de tabără, prima excursie la cota 1 400, primii ziariști care pun întrebări și-și notează răspunsuri, o-of! Ceața stă deasupra noastră ca o umbrelă de vată, ghetele alunecă. Alpiniști „de profesie" ne asigură ajutorul în cazul că, doamne ferește, cota s-a ridicat între timp cu încă 1 000 de metri. Le mulțumim frumos, liniștiți în privința asta și ne grăbim să ajutăm cu sfaturi literare un grup de studenți din Constanța. Îi lămurim în legătură cu deosebirea dintre munte și mare, sîntem lămuriți că această deosebire nu este chiar atît de... mare, dar că la munte „totul merge în sus, pe cînd la mare — pe lat"...

60—70 de tineri privim spre sud, de la 1 400 de metri. Privirea noastră e mîndră și... superioară. Vă aruncăm vouă, celor de jos, compătimirea noastră. Voi nici nu știți ce spectacol nemaipomenit se deschide în fața noastră! Perorăm, ne lăudăm și uităm că la cota 1 500, că la cota... ehei, sînt alții care au același drept să ne acorde compasiunea lor de temeritate.

Coborîrea se face pe cont propriu. Se luptă pentru cîștigarea premiului pentru cel mai bun căzător. (Premiul s-a acordat prin tragere la sorți). „Noi" n-am participat la concurs deși, se pare, l-am fi putut cîștiga detașat.

Asistăm la acoperirea cu „puritate" a studentului Ion Pașița din Petroșani, pentru motivul că „minerul" are nevoie de alb. Și iată-l îngropat în zăpadă în hohotul imens al celorlalți.

Facem cunoștință cu Tamara Negară, studentă la I.S.E. București, și cu prietenul ei Emil Găgeanu, „italianul". Tamara, pentru prima dată la Sinaia, ne oferă superlativele: „Extraordinar, formidabil, mai vin și anul viitor!" Emil (c-a mai fost): „Am descoperit alte frumuseți, deși, în general, nu s-au făcut prea mari schimbări..." Și rîde.

vacanța, deconectare totală...

ROXANA HOLBAN, Franceză, anul IV, București: 90 la sută din ce fac, de obicei,

CARACTERE

1

Toată lumea îl cunoaște, chiar și liftiera, a avut el grijă pentru asta. Circulă prin două feluri de uși: unele prin care intră și iese cu multă pompă și zgomot, căci e necesar pentru a face impresie, altele în fața cărora ezită puțin, își aranjează părul, își tamponează fruntea, pentru a nu părea impresionat.

Mîna dreaptă e mai puternică decît cea stîngă; cu ea semnează, cu ea gesticulează, cu ea strînge mîini, cu ea bate în masă. Este veșnic ocupat, chiar și în pauze îl întîlnești tot cu carnețelul maron și pixul roșu. E bine să-l saluți cînd îl întîlnești, altfel o face el, dar cu ce ton! Ah, era să uit: tonul — e grav și are momente cînd urcă, urcă, pînă dă naștere acelei zbateri repezi a vinei albastre de lîngă tîmplă, ceea ce face pe cei care-l ascultă a pricepe, o dată în plus, că „e de rău".

Știe să le rezolve pe toate; mai ales cu ajutorul celor două vorbe: „ședință" și „sediu", care sînt motive granitice pentru întîrzieri sau absențe de la cursuri, pentru nepregătire la seminarii, căci, oricum, se mai întîmplă, dar lui nu i se poate face vreo vină din așa ceva. Notele de la examen cîștigă în greutate căci: „Dumnealui este tovarășul... deh, chestie de principii"...

Am auzit însă că la unul a scrîntit-o, avea de vorbit despre „Catedrala Sf. Sofia" și n-a mai ținut, la continuarea ce avea să vie, introducerea: „Tovarăși, una din problemele cele mai pline de..."; nu cunoștea problema.

Ieri după-amiază era foarte supărat; nu-i ieșiseră calculele pentru spațiul de la gazeta de perete, unde trebuia să-și pună caricatura și articolul autocritic; avea un alt caz mai important pentru popularizare.

P. S. *Se remarcă în ultimele zile cînd ajunge în fața sălii de curs că nu mai trîntește ușa cu atîta importanță, iar în fața altor uși ezită parcă mult mai mult.*

2

Deși are ochi frumoși, poartă ochelari fumurii, mizează pe surpriza produsă cînd îi scoate și, doamne, cum te mai privește!

În fiecare zi e alta, dar aceeași de neprețuit: „Ce mai faci, dragă?"; e într-adevăr superbă și mereu plină de roade; are o sacoșă de nylon neagră din care, ca în nopțile de an nou, scoate ciuboțele cu astrahan, pulovere de mohair, fuste scoțiene, pudre Pan-Cake; cum să nu fie prețuită chiar și de profesoare...

Pentru profesori, nu același preț, dar puloverul îl are pe ea, ochelarii se scot și se ivesc doi ochi și două șiraguri de perle, care lasă să șuiere printre ele acel dulce și convingător: „maestre". Nici nu are nume, e verișoara doamnei X, cunoștința domnului Y, amica domnului Z, și pentru toate astea e întîmpinată pretutindeni cu zîmbete, pupături, întrebări binevoitoare despre mersul sănătății; cei răi n-au decît să șușotească cînd pleacă ea mai departe! Ce ți-e și cu invidia asta...

Vorbește la perfecție patru limbi și cum să n-o admiri cînd auzi cît de variat gîngurește și cum plasează: „Merçi", „Mia carra", „O.K.", „Nein". Vine cu mașina. O dată a avut niște complexe groaznice cînd a întîlnit-o pe doamna de germană și a invitat-o în „Taunus", dar doamna nu era deloc jenată și nici măcar n-a observat deosebirea de ton dintre pălăria ei și culoarea mașinii; dimpotrivă, cînd a coborît a sărutat-o pe frunte.

A doua zi a avut grijă să o aștepte cu o altă culoare la mașină. „Fiatul" mergea perfect cu pălăria doamnei de germană. S-au înțeles cînd să-i trimită răspuns lui Willy — sus în salonașul bleu, amenajat special pentru telefonul care-l primise cadou de la Miky, dar ea a știut să-i facă o surpriză foarte plăcută doamnei, care, entuziasmată de telefonul bleu, se pomeni în brațe cu un iepuraș tot bleu în mărime naturală.

Așa e ea, știe să fie drăguță cu toată lumea, și atunci care să fie răspunsul celorlalți? Mai ales atunci cînd simte că un anumit lucru nu e în ordine, roagă pe „cineva" să deie un telefon la „cineva"; or, știe toată lumea că există telefoane care felicită, altele care supără, unele care roagă fără prea multă miere în glas...

OMICRON

GRADE

Cînd joci... ultimul pion

sînt lucruri pe care **trebuie** să le fac. Şi nu toate pentru că-mi plac. (Scuzaţi-mi rima !). În aceste 10 zile, am adăugat la 10 la sută încă un zero, deci 100 la sută. Citesc şi dorm, mă plimb, merg la dans. Şi atît. Ba mai e încă ceva : am uitat totul.

TIBERIU ZOROPAPEL, Construcţii, anul IV : De cînd e student a luat numai trei de 9. Este pentru prima dată în tabără.

— Încă de ieri am înţeles că am făcut rău că n-am venit şi în alţi ani în tabără. Am nevoie de odihna asta fiindcă am avut o sesiune foarte grea. Ce bine ar fi să putem merge la fiecare sfîrşit de săptămînă în excursii, dar, la facultatea noastră, programul este mult prea încărcat. Mai ales că uneori trebuie să învăţăm la discipline care nu ne sînt de nici un folos în meseria noastră.

DANIELA DĂSCĂLESCU, anul II, tot la Construcţii, ne propune pentru ea un mic subtitlu: **Eu învăţ şi în vacanţă !...**

...pentru că n-am încotro. Mi-am adus aici o întreagă bibliotecă. Aş vrea să învăţ să schiez (fireşte, în timpul liber !), dar n-am cu ce. La facultate s-au dat schiuri numai celor care au plecat în tabere sportive. Aşa încît, vedeţi şi dumneavoastră, de voie, de nevoie, trebuie să citesc.

şah la... cazinou

Luni a început campionatul universitar de şah. Antrenorul principal, dr. Victor Malcoci, ne asigură că va fi un concurs dîrz, că şansele sînt împărţite. La băieţi — „tari" sînt bucureştenii, la fete, timişorencele...

Asistăm la încheierea primei partide : Chiricuţă (Bucureşti), Călniceanu (Timişoara). Cîştigător : bucureşteanul. La fete, prima învingătoare — Albu Codruţa (Cluj), la Sainde (Timişoara). Codruţa, foarte conştiincioasă la primele mutări, s-a apărat metodic, dar, pe neaşteptate, colega ei din Timişoara i-a oferit „gratuit" dama. Aşa că la mutarea a 15-a partida se încheiase.

cu canotorii pe uscat

Pîrîul Rece. Abordăm, din nevoia unui paradox, doi canotori : Roland Filippi şi Florin Ivan.

— Totul e frumos aici şi bine organizat. Păcat că nu avem o sală şi un teren de fotbal. Nu rîdeţi. Pentru canotori o oră de fotbal face cît un antrenament obişnuit. Păcat că lipseşte cu desăvîrşire apa caldă, aşa că 10 zile n-o să facem baie de loc.

La cabana „Pîrîul Rece" am făcut un calcul : imediat după masa de prînz au servit încă o masă de prînz — pe cont propriu — 43 de sportivi şi încă începută de la ţuică şi gustări pînă la spriţ şi bere.

Viaţă sportivă în lege !

Constantin DUICA

Un turnir liric cu schiurile în mînă

MICROINTERVIUL săptămînii cu:

M. Groza

— *La confluenţa student-educator — concepînd în cazul de faţă prin acesta din urmă profesorul şi organizaţiile de tineret — se împletesc legături maleabile prin înţelegere, căldură şi omenie, ameninţate însă de osificare la umbra necunoaşterii şi inadaptabilităţii. Studenţii sînt la vîrsta receptivităţii maxime, a sensibilităţii manifest poetice, a interesului şi pasiunii ardente pentru nou, a afirmării active, pozitive în actualitate. Toate aceste atribute ale tinereţii, acum, cu perseverenţă acum, trebuie cunoscute. De aceea, preţuieşte în primul rînd modalitatea de a te adresa tineretului — premisă şi condiţie esenţială a succesului în efortul educativ*

— Ce nu trebuie să uite, deci, profesorul... ?

— *Mai întîi că îi revine o mare răspundere morală pentru îndrumarea şi alimentarea resurselor cerebrale de mîine ale ţării ; că propria sa răspundere devine prototipul exigenţelor pe care viitorii intelectuali le vor exprima faţă de ei înşişi şi faţă de societate. Apoi, nu trebuie să uite că sînt inevitabile unele deosebiri de vederi între generaţia vîrstnică şi cea tînără. În sfîrşit, că respectul în acest context are un caracter reciproc, că intervenţia brutală crispează, producînd asperităţi iremediabile.*

— ...Şi organizaţiile de tineret ?

— *Organizaţiile U.T.C. şi asociaţiile studenţilor au un mare rol în educarea cetăţenească multilaterală, în stimularea unei opinii competente, în cultivarea sentimentului că studenţii* prin ei înşişi *pot realiza foarte mult, că reprezintă o categorie a cărei părere nu trebuie ignorată. Paradoxal, dar tocmai aceste organizaţii nu reuşesc de fiecare dată să-şi însuşească atributele de receptivitate ale celor pe care îi reunesc, părăsesc greu metode şi forme învechite, nereuşind întotdeauna să-i cuprindă pe tineri într-o participare plină de convingere la activitatea organizaţiei. Astfel, îndepărtaţi prin neconcordanţă, ei caută uneori altundeva un făgaş de manifestare a potenţelor spiritului tineresc şi se irosesc zadarnic. In această fază, combativitatea şi opinia colectivă nu se mai manifestă, îşi face loc liberalismul în comportare, în atitudinea faţă de colegi, profesori şi familie.*

— Este întotdeauna pozitivă atitudinea tineretului faţă de nou ?

— *Da, dar nu fără excepţii. Şi aceasta ne aminteşte de vremea cînd multe noutăţi nu pătrundeau la noi pe uşa din faţă ; ne aminteşte că, pentru a-i dezvolta capacitatea de a discerne asupra noului, n-am făcut încă totul în direcţia cunoaşterii tradiţiilor culturale, ştiinţifice şi patriotice ale poporului nostru, că în procesul instructiv-educativ istoria patriei nu şi-a găsit pretutindeni locul cuvenit; ne aminteşte că legătura tineretului universitar cu viaţa practică, cu diferitele izvoare ale culturii poate fi încă mult îmbunătăţită.*

— Ce consideraţi că frămîntă în cea mai mare măsură pe studenţi ?

— *Nu îndrăznesc să generalizez, pentru că ei nu reprezintă o masă amorfă, ci oameni foarte diferiţi, cu preocupări foarte variate. In orice caz, foarte mulţi, răspunzînd grijii pe care partidul şi statul nostru o manifestă faţă de întregul tineret al ţării, gîndesc matur la ceea ce vor face în viaţă, la rostul lor în societatea de azi şi de mîine. Şi pentru frămîntarea aceasta generatoare de fapte nobile îi preţuiesc cu deosebire.*

Georgeta RUŢA

ÎNTRE CATEDRĂ ȘI TREBURILE ASOCIAȚIEI

Eroul acestui reportaj se individualizează mai ales prin el însuși, dar și prin cei care îl constrîng să acționeze într-un fel sau altul. El a fost ales, dintre mulți alții care ar fi putut deveni... el. Semn că trăsăturile ce-l caracterizează în activitate se pot generaliza. Acesta e primul lucru pe care vrem să-l subliniem în reportaj!

În cazul cînd președintele C.U.A.S. e asistent, ca tovarășul TRAIAN HOPULELE, nu e vorba de o opțiune, de o alegere între catedră și asociație, ci de echilibrarea timpului consacrat unor activități însemnînd obligații de valoare egală. Activitatea la catedră, desigur, nu presupune renunțarea la cea cu caracter obștesc; dar o poate împiedica. Or, la Galați există încă la unele cadre didactice tendința de a privi activitatea în cadrul organizațiilor de tineret ca pe ceva străin obligațiilor tînărului asistent, ca o piedică în activitatea catedrei. Programul președintelui de la Politehnică reflectă în bună măsură concepția amintită. Iată-l...

LUNI. Cererile pentru odihnă

Întrucît listele pentru plecările în tabără au provocat unele obiecții din partea studenților, în dimineața aceasta asist. Traian Hopulele a verificat din nou listele. După aceea a lucrat în laborator la niște traduceri pentru o lucrare științifică pe care trebuia s-o prezinte în ședința de catedră. La 13,30 a fost la centrul universitar cu treburi și s-a întors la consiliul de institut pentru a afișa listele cu studenții care au datorii (echipament, instrumente muzicale nepredate etc.); la 14,10 a intrat într-o ședință de catedră.

MARȚI. În laborator și la sediu

Pînă la 12 a corectat lucrări la examenul de laborator, în cadrul disciplinei „Tehnica industriilor fermentative". Apoi a verificat cererile de odihnă ale anului V, a aprobat cîteva cereri ale unor studenți pentru regim dietetic. După care a discutat cu asist. Emil Creangă, responsabilul emisiunilor „Notele au cuvîntul" și „Cuvîntul profesorului examinator". Materialele nu erau încă pregătite, au trebuit deci puse la punct o serie de probleme. De la ora două a intrat iar în laborator.

MIERCURI. Catedră, laborator fotografic

S-a ocupat de dactilografierea unui material pentru catedră în legătură cu lucrările de diplomă. Apoi de niște microfilme și reproduceri la laboratorul foto. S-a dus la bibliotecă unde a studiat, revenind și după-masă. (Atît singur cît și în colaborare cu alte cadre didactice, asist. Tr. Hopulele lucrează simultan la trei lucrări științifice).

JOI. La serviciul administrativ

Începînd de la 8.30 dimineața a corectat iar lucrări de examen; apoi, la serviciul administrativ, s-a ocupat de împărțirea reactivilor pe laboratoare, după care a rezolvat o serie de treburi administrative legate de expedierea unor machete la București. La prînz: o situație curioasă! O studentă propusă să plece la odihnă nu apărea pe nici o listă. Cererea ei dispăruse pe undeva. În schimb, un student din anul II, care și-a propus să plece în vacanță acasă, a izbutit, nu știu cum, să se planifice pentru trimiterea în tabără în vacanța anului V. Bineînțeles, cel din anul II a rămas numai cu plecarea la părinți, iar în locul lui a intrat colega sa din anul V.

VINERI. În sfîrșit „Notele au cuvîntul"

O întîlnire cu asistentul Mușat Sorin pentru a revedea materialul ce urma să fie prezentat seara la emisiunea amintită. Apoi, de la 11 jumătate, în examenul de Fizică al grupei 221.

— Studenții se pierd încă la calcul, nu interpretează fenomenele, scriu mecanic formulele pe tablă — a constatat președintele. Din discuții cu asistenții și studenții am ajuns la concluzia că ar trebui să propunem scoaterea unor capitole de termodinamică, care se fac și la chimie fizică și termotehnică. În locul lor, în cursul de fizică ar putea fi explicate mai pe larg alte noțiuni.

Toată după-masa Tr. Hopulele a asistat la examenul de stat.

SÎMBĂTĂ. Președintele C.U.A.S. în sesiune

Împreună cu colegul său, asist. Emil Creangă, a examinat sumarul emisiunii „Cuvîntul profesorului în examen" care urma să fie difuzată seara. Apoi o vizită prin cămine, discuții cu studenții. De fapt un sondaj asupra stadiului pregătirii pentru examenele viitoare, a părerii lor despre felul în care e servită masa în timpul sesiunii.

Apoi un popas la examenul anului V, T.P.A. — „Utilaj pentru panificație". În general calificative bune, studenții se prezintă ca adevărați ingineri.

Și cu aceasta ultima zi a unei săptămîni de examene s-a încheiat.

DUMINICĂ. A șaptea zi

Să-l lăsăm pe președinte să se odihnească (deși de fapt el va studia pentru lucrările sale științifice) și să facem cîteva observații.

- O bună parte din timp el și-a pierdut-o cu treburi administrative în cadrul catedrei.
- Abia la sfîrșitul săptămînii activitatea sa și-a căpătat ritmul normal.
- Atît în calitatea lor de cadre didactice cît și de membri ai unor organe de asociație, preparatorii și asistenții au datoria să participe în mod activ la educarea și instruirea studenților. Președintele, ca și colegii săi din comisii, sprijină, prin întreaga activitate pe care o organizează, procesul instructiv-educativ, în care sînt angrenate toate cadrele didactice din Politehnică. Ar trebui deci să-i fie asigurate posibilități cît mai largi ca să-și îndeplinească sarcinile obștești. Mai ales că el e salarizat pentru funcția sa, iar la catedre sînt destule persoane care nu au alte sarcini decît cele didactice.

B. ANDREI

Concursurile „Vieții studențești"

Revista noastră anunță următoarele concursuri:

A) CORESPONDENȚE (instantanee, note critice, reportaje etc.) inspirate din viața și activitatea tineretului nostru universitar.

Premiul I : 1000 lei
Premiul II : 700 lei
Premiul III : 500 lei
5 mențiuni a 200 lei

B) CARICATURI ȘI TEXTE UMORISTICE (foiletoane, schițe satirice, versuri umoristice, cronici rimate, epigrame etc.).

Premiul I : 1000 lei
Premiul II : 700 lei
Premiul III : 500 lei
2 mențiuni a 350 lei

C) CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

Premiul I : 700 lei
Premiul II : 500 lei
Premiul III : 300 lei
3 mențiuni a 200 lei

D) FOTOGRAFII

Premiul I : 500 lei
Premiul II : 350 lei
Premiul III : 200 lei
2 mențiuni a 100 lei

La concurs pot participa membrii subredacțiilor noastre, precum și toți studenții instituțiilor de învățămînt superior din țară. Lucrările se primesc pînă la 15 iunie 1967. Menționăm că și corespondențele trimise de la 1 octombrie 1966 pînă în prezent vor fi considerate intrate în concurs.

Lucrările vor fi expediate pe adresa: **„Viața studențească", București, strada Brezoianu nr. 13, raionul Lenin, cu mențiunea „Pentru concurs".**

LA ÎNĂLȚIMEA EXIGENȚELOR STUDENȚIEI

(Urmare din pagina I)

laborioasă, un climat de seriozitate, propice studiului, o atitudine civilizată, un cadru care favorizează dezvoltarea calităților spirituale și morale ale intelectualului în devenire. Opinia studențească, stimulată permanent de către organizațiile U.T.C. și asociații, militează pentru valorificarea la maximum a anilor de facultate.

Acum, cînd apar aceste rînduri, studențimea se află în vacanță. Fluxul de veselie și tinerețe s-a instaurat pe Valea Prahovei, în „orașele vacanței" (Sinaia, Bușteni, Predeal, Tușnad, Pîrîul Rece), în 28 cabane din Bucegi, Paring și Apuseni sau, pur și simplu, acasă, alături de părinți, printre prieteni. În orarul zilnic al vacanței stau înscrise: excursii, vizite, spectacole, seri de dans, concursuri sportive, îndeosebi la sporturile de sezon.

Două mari evenimente ale vieții sportive studențești se vor desfășura în această perioadă: Campionatul republican universitar de șah — la Sinaia, și Campionatul republican universitar de schi — la Predeal. La cluburile și casele de cultură sînt planificate multiple activități cultural-artistice și distractive. Se „acumulează rezerve de energie" pentru un și mai mare efort, pentru o nouă etapă de învățătură, în care roadele să fie mai bune, să aducă un plus de calitate în pregătirea de specialitate și cultura generală a viitoarei generații de specialiști. Este datoria organizațiilor U.T.C. și asociațiilor studențești să facă totul pentru ca activitățile cuprinse în programul vacanței să fie temeinic pregătite, să cuprindă în desfășurarea lor masa largă a studențimii. De asemenea, să fie încă din această perioadă concepute, pe baza consultării studenților, a concluziilor desprinse din semestrul precedent, activitățile ce urmează să fie organizate în noua etapă de studiu.

Perioada de început a noii etape a anului universitar va coincide cu un eveniment de mare însemnătate pentru asociațiile studenților, pentru toți studenții, pentru întreaga noastră viață universitară: în zilele de 20—21 februarie are loc cea de a VI-a Conferință a U.A.S.R. Așa cum s-a stabilit la plenara Consiliului U.A.S.R. din octombrie 1966, la conferință vor fi supuse dezbaterii „Raportul Consiliului U.A.S.R. cu privire la activitatea desfășurată în perioada dintre conferința a V-a și conferința a VI-a a U.A.S.R. și sarcinile de viitor ale asociațiilor studenților"; „Raportul Comisiei de cenzori"; vor fi supuse discuției și aprobării modificările la statutul asociațiilor studenților; conferința va alege noul Consiliu al U.A.S.R. și Comisia de cenzori.

Studenții patriei întîmpină acest eveniment din viața asociațiilor cu interes deosebit, reafirmîndu-și hotărîrea de a se pregăti la nivelul cerințelor școlii noastre superioare, ale activității lor viitoare, ca specialiști ai unei țări aflate într-un proces de continuu avînt constructiv, în nobilul efort de desăvîrșire a construcției socialiste.

Întreaga activitate ce o vor desfășura în această perioadă asociațiile să creeze o asemenea atmosferă de efervescență creatoare, care să înlesnească o mai deplină valorificare a experienței valoroase și să stimuleze puternic inițiativa fiecărui colectiv studențesc, astfel încît Conferința pe țară a U.A.S.R. să marcheze o etapă de noi realizări în toate domeniile vieții de asociație, în întreaga activitate a studențimii noastre.

10 (zece) cu ochi și cu sprîncene

„Nihil sine bafta" e un salut tradițional studențesc, desăvîrșit printr-un ciudat proces lingvistic, cu rezonanțe de Heidelberg. De aceea ni s-a părut de-a dreptul o profanare comutarea expresiei în „Nihil sine... bahna !", expresie surprinsă de curînd pe culoarele Universității bucureștene, rostită cu un ton ușor peiorativ, ironic, cu un surîs malefic și o ciudată scăpărare în ochi. Să fi pornit acest abuz de sonorități știrbite dintr-o ignoranță a tradiției, dintr-o necunoaștere a dicționarului nescris de maxime și expresii universitare sau dintr-un sublim simț al umorului ? Iată întrebările ce ne-au pus pe urmele unor fapte care nu mai țin de lingvistică, ci se transferă în domeniul moralei și eticii.

„NIHIL SINE BAFTA !"

Fata aceasta plină de importanță și prețiozitate, aproape plăcută, cu degetul în gură, nu are aparent nimic comun cu expresia de mai sus. Dar se spune că în anul I, cînd i-a venit rîndul la examenul de Economie politică, profesorul a părăsit sala, lăsînd pe seama unui asistent deliciile examinării studentei. Asistentul, cunoștință veche a celei care avea să fie examinată, s-a adresat totuși grupei : „Cine vrea să răspundă întîi ?". S-au oferit cîțiva băieți. Asistentul le-a atras însă atenția că e bine să fie cavaleri și să cedeze întîietatea răspunsului tinerei colege, al cărei nume îl vom păstra pentru finalul acestui foileton. Cîteva întrebări delicate, cîteva răspunsuri frugale și desigur insuficiente și, la întoarcerea profesorului din mica lui pauză de reculegere și de tutun, eroina noastră avea o notă solvabilă, chiar mai mult decît solvabilă. Mulți și-au pus atunci nedumeriți următoarea problemă : în virtutea cărui regulament universitar s-a desfășurat examenul tinerei lor colege, cînd asistentul nu avea de fapt nimic comun nici cu grupa, nici cu seminariile ei și nu era în drept să examineze singur ? Oare o simplă coincidență de prietenie și de simpatie reciprocă poate fi girul unei frumoase note de trecere la un examen, chiar într-o facultate de filozofie ?

Dar, oricît de colerică a fost reacția stîrnită de tînăra și prețioasa fată cu nume de început de catalog, nedumerirea colegilor s-a estompat în timp.

Iată însă că, după un examen la fel de sumar și de inconștient, repurtat cu glorie în anul II la Istoria filozofiei, istoria examenelor ei aproape frauduloase se repetă acum în sesiunea din iarnă. După un curs, împărțit (sistematic și cu o matură chibzuință de Ministerul Învățămîntului) în două semestre, de-a lungul a doi ani universitari, studenții anului III se prezentau în această iarnă la un examen defalcat, la două materii diferite și cu doi examinatori înrudiți doar prin... decanat. Tînăra studentă despre care vorbim, nedumirită în ambele materii sau sumar dumirită în fiecare din ele, se afla mirată și plină de angoase în dilema unui... lapsus universal.

Dar... o inspirată lovitură de teatru...

„NIHIL SINE... BAHNA !"

Cu cîtva timp înaintea examenului aflat în obiectiv, studenții grupei au avut ore de consultații. Lectorul Gheorghe Pușcaș, despre care vorbeam adineaori, îi anunța pe studenți la consultație că, din pricina unei ședințe „la minister", fixată în ziua examenului, se vede nevoit să înceapă examinarea la ora 7, nu la ora 8, după cum era prevăzut inițial. În ziua examenului, la ora 7, primii 5 candidați se aflau în bănci. Lectorul a venit numai cu propria lui umbră, a împărțit biletele și a așteptat în reculegere pregătirea studenților. După cîteva minute, tînăra noastră eroină, aflată printre primii 5, a dat semne de nerăbdare creatoare și a cerut să răspundă. Lectorul i-a oferit plăcerea și astfel, vreme de 5 sau 6 minute, cei 4 colegi rămași în bănci au asistat cu stupefacție la un examen caragialesc, desfășurat cam în limitele următoarei... fantezii : „Nu-i așa că..." — „Da, dom'le !". După cele 5—6 minute de întrebări și răspunsuri, studenta Bahnă Vasilica avea nota 10 pentru amîndouă materiile pregătite în vederea examenului, deși lectorul Florica Neagoe — care predase cea de a doua parte a cursului — nu participase la examen, așa cum prevăd hotărîrile ministerului.

In continuare, a răspuns vreme de aproape 50 de minute studentul Dan Bîrliba. Examinatorului „unic" i-au trebuit 50 de minute să se convingă că Dan Bîrliba, unul dintre cei mai buni studenți ai facultății, merită tot... 10 !

La ora 8, intrînd în sala de examen, lectorul Florica Neagoe a rămas surprinsă de calificativul obținut de studenta Vasilica Bahnă, care de-a lungul unui semestru de seminarii a fost incapabilă să lege un răspuns, măcar un singur răspuns onorabil. Se pare însă că în cele din urmă conflictul dintre cei doi examinatori în cazul Bahnă s-a aplanat. Au urmat la răspuns alți și alți studenți, care aveau să cadă și să treacă la examen în virtutea unei exigențe și scrupulozități de-a dreptul... farmaceutice ! Bahnă Vasilica a rămas însă cu nota 10 la Istoria filozofiei... Fapt pentru care, de atunci, colegii ei, pe bună dreptate, se salută cu urarea semilatină : „Nihil sine... bahna !" Și astfel Bahnă a devenit substantiv. Comun !

Ciudat e însă faptul că Vasilica Bahnă s-a convins și ea cu timpul că a știut de 10, drept pentru care are pretenții de savant în materie. Și, cine știe, poate mîine-poimîine va aspira chiar la un post de... cadru didactic universitar. Pentru că totul e posibil !

Dar, în sfîrșit, vorba unui celebru proverb arab (în traducere liberă) : „Ferește-mă doamne de „inocenții" care nu știu că sînt „inocenți" și care fac pe deștepții".

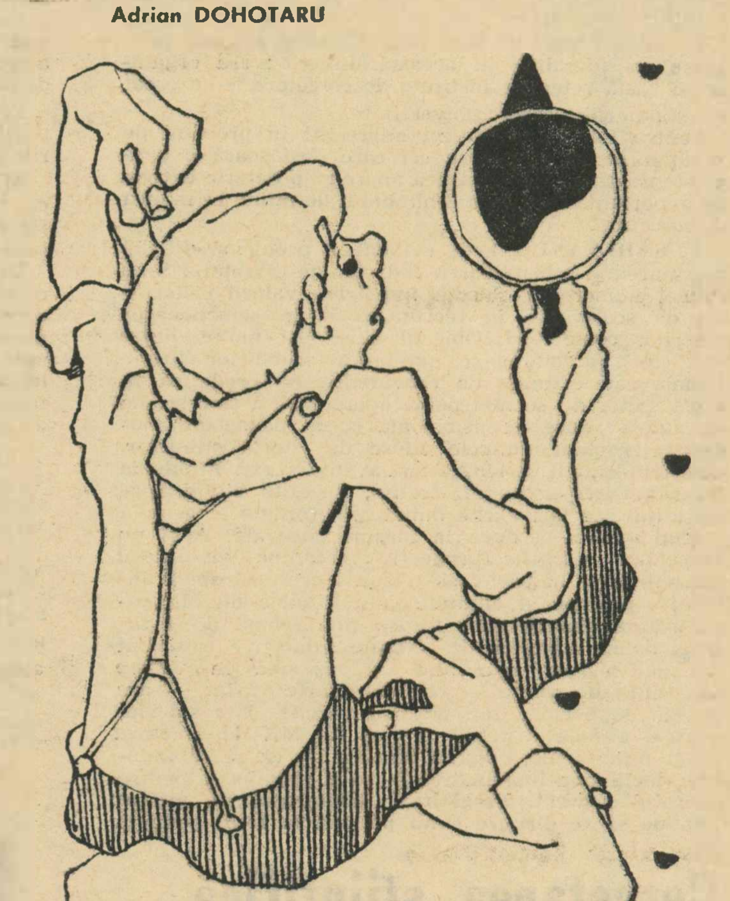
CE SPUNE DECANATUL

Toate cele relatate mai sus reprezintă optica studenților din anul III Filozofie asupra evenimentelor. Pentru lămuriri competente, pentru certitudini, ne-am adresat decanatului Facultății de filozofie din București, în persoana tovarășului conf. Ion Bulborea :

— „Evident, în desfășurarea acestui examen există un viciu de procedură pe care îl recunoaștem și îl reprobăm. În ce privește nota acordată studentei Vasilica Bahnă, chiar examinatorul, tovarășul Gheorghe Pușcaș, recunoaște că e exagerată, dar o motivează prin aceea că a fost prima la răspuns și nu a avut de unde să cunoască nivelul de pregătire al grupei. În ce privește neconcordanța prezentării la examen a celor doi examinatori, vina întîrzierii o poartă în exclusivitate tovarășa Florica Neagoe, care fusese înștiințată asupra schimbării orei de începere, dar care era ocupată. Este adevărat că tovarășa Neagoe s-a declarat ulterior în dezacord cu nota conferită studentei Bahnă, care nu e în nici un caz un exemplu de 10 și căreia nu i-ar fi acordat, cu orice îngăduință, calificativul maxim. Aceste fapte nu-i pot caracteriza însă pe nici unul dintre examinatori, cunoscuți în facultatea noastră pentru seriozitate, obiectivitate și probitate profesională. E un accident !

N.R. Sîntem de acord că „evenimentele" nu reprezintă un fenomen demn de generalizare în activitatea examinatorilor, dar în cazul studentei Bahnă faptele se repetă cam... penibil ! Pînă una alta, toate acestea au reușit să creeze animozități în rîndul studenților și chiar faptul în sine că o celebră butadă studențească și-a schimbat sensul și conținutul, problemă care nu mai ține de „folclor" ci de etică socială, spune foarte multe ! Și apoi dau de gîndit timpul scurt și răspunsul superfluu al studentei Vasilica Bahnă... Oricît de savant ai fi în materie, să recunoaștem că e totuși foarte greu să epuizezi în 5—6 minute două subiecte cu următoarele specificări : 1. Voltaire ; 2. Lucrul la Hegel. Faptul că examinatorul a preferat ca în timpul semestrelor, în pauzele dintre cursuri, să cultive în exclusivitate simpatia studentei V. Bahnă și a unei prietene comune din același an III — al cărei nume nu îl mai pomenim, pentru evitarea oricărei complicații și confuzii — nu ar fi dat de gîndit nimănui dacă examenul ar fi decurs după normele elementare ale probității și exigenței profesionale. Pentru că nu există decît o singură notă 10 ! Ea nu oscilează în mod sentimental, de la o grupă la alta, după ochi și după sprîncene, chiar dacă examinatorul „e mai larg la inimă", după cum ni s-a explicat. Faptul se consemnează ca atare ! Poate că într-adevăr nu e cel mai reprezentativ. Sînt poate cazuri mult mai exagerate de încălcare a eticii de examen pe care le-am fi vrut semnalate revistei noastre ! Pînă una alta, cazul studentei Bahnă și al examenelor ei luate ca „fulgu-n zbor" trebuie să dea de gîndit !

Adrian DOHOTARU

HOLIȘTII

Cum se poate pierde timpul la facultate ? În multe feluri. De pildă, stînd în hol. De obicei, în fiecare hol de facultate este o bancă. În unele facultăți sînt chiar mai multe, dar asta n-are importanță. Și pe ea stau întotdeauna cîțiva „holiști", la oricare oră din zi. Stau acolo doi, trei sau mai mulți. Discută sau tac. Discută despre orice : despre colegi, despre viață, despre facultate, despre marile orașe etc., etc.

Spațiul nu ne permite să enumerăm toate temele. (Lăsăm cititorul să le intuiască). Cînd tac, holiștii au un aer de mister sau, dacă nu de mister, în orice caz de taină, de ceață shakespeareană, plină de sensuri adînci, nepătrunse. Desigur, atunci meditează, nu mai văd nimic, fac filozofie... Și diminețile se scurg, se scurg în ore și orele trec... Doar două necesități vitale și prozaice îi tulbură și-i fac să plece : foamea și somnul. Ca să fim sistematici, am putea împărți holiștii în două categorii : parțiali și totali. „Parțialii" sînt holiști într-o anumită parte a zilei (cînd n-au ore), iar „totalii" sînt și „facultativi", adică n-au ore exacte. O „fereastră" sau o „întîrziere" sînt pentru ei cel mai bun prilej pentru un „hol mic". Oricum, acolo se mai poate fuma o țigară, se spun bancuri etc, etc. Cînd un holist rămîne singur, așteaptă să treacă prin hol o cunoștință, îi cere bani (cu împrumut, bineînțeles) și se duce să-și înece „amarul singurătății" într-o cafea.

Holiștii intră în eclipsă de două ori : cîteva zile în cele două sesiuni și gata. Atunci învață și ei pentru examene și holurile îi scuză pentru absență. Holiștii adevărați, cu „microbul" cronofagiei în sînge, nu rezistă nici atunci și vin măcar o jumătate de oră pe zi, să fie fideli pînă la capăt.

Oricum, e iarnă, a venit sesiunea și holiștii sînt în eclipsă. Dar mai trece și sesiunea, și vacanța, și va veni semestrul următor. Mă gîndesc că, în indiferența și ușurința cu care sînt priviți holiștii, ar putea totuși suna clopoțelul pentru o atitudine. Pentru că în capul lor se deschide, din ce în ce mai mult, perspectiva unui... hol imens !

Florentin POPESCU

PRINCIPALUL IZVOR PENTRU CERCETAREA

La anchetă participă :

- Prof. dr. docent EMILIAN BRATU, decanul Facultăţii de chimie industrială, Institutul politehnic Bucureşti.
- Prof. univ. EDMOND NICOLAU, Institutul politehnic Bucureşti.
- Prof. univ. DUMITRU TUTUNARU, decanul Facultăţii de mecanică, Institutul politehnic Bucureşti.
- Prof. univ. FLOREA OPREA, decanul Facultăţii de metalurgie, Institutul politehnic Bucureşti.
- Conf. dr. docent VICTOR SĂHLEANU, Facultatea de biologie, Universitatea Cluj.
- Conf. dr. MARIUS PETRAŞCU, Facultatea de fizică şi I.F.A. Bucureşti.
- Conf. univ. dr. ing. NICOLAE POSEA, ing. RADU NEGRUŢIU, I.P.G.G.
- Conf. dr. VASILE VASILESCU, I.M.F. Bucureşti.
- Conf. univ. CRISTIAN CONSTANTINESCU, Facultatea de fizică şi I.F.B.

ED. NICOLAU : În epoca contemporană apare tot mai evident faptul că dezvoltarea socială, mărirea productivităţii muncii, cît şi organizarea mai bună a muncii şi a producţiei sînt indisolubil legate de introducerea în practică a celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi tehnicii.

În ultimii ani, în ţara noastră s-au realizat progrese considerabile în această direcţie : s-a organizat o vastă reţea de institute de cercetare, s-au creat noi şi puternice centre universitare.

Pentru toţi cei care sînt angrenaţi în procesul de învăţămînt, ca şi pentru cei care desfăşoară o activitate de cercetare ştiinţifică apare ca o datorie extrem de importantă formarea schimbului de mîine în munca de cercetare.

V. SĂHLEANU : Este, evident, o problemă dificilă recrutarea şi selecţionarea cadrelor de cercetare. S-au ridicat numeroase obiecţii împotriva valorii criteriului de şcolaritate în recrutarea şi în selecţionarea tinerilor cercetători. Obiecţii există (şi multe dintre ele sînt valabile !) şi împotriva sistemelor (tradiţionale sau actuale) de concursuri. Aş crede că în acest sector nu se mai poate opera fără a ţine seama de datele aduse de psihologia şi de pedagogia modernă, şi chiar de cele aduse de istoria ştiinţelor, de studiul atent al biografiei savanţilor etc. Problema nu are caracter administrativ ; necesită studii speciale (în alte ţări există publicaţii profilate în această direcţie) care să ducă la măsuri adecvate. A fi un cercetător ştiinţific productiv înseamnă nu numai cunoştinţe şi hărnicie, ci şi spirit critic şi spirit inventiv, pasiune şi anumite calităţi etice etc. În repartizarea absolvenţilor nu se ţine seama decît rareori de un complex de atribute subiective care sînt esenţiale. Apoi este bine să se aibă în vedere că ştiinţa de mîine — edificiu foarte variat — are nevoie de personalităţi cît mai variate, care s-o slujească. Mintea teoretică îi este tot atît de necesară ca şi mîna abilă, spiritul sintetic — ca şi cel analitic, înclinarea imaginativă — ca şi predilecţia pentru aparatul concret. **Pregătirea „schimbului de mîine" impune să se dirijeze omul potrivit la locul potrivit.**

Cercetarea ştiinţifică studenţească — o activitate întîmplătoare ?

V. SĂHLEANU : Cercurile ştiinţifice studenţeşti reprezintă o bună formă de ucenicie ştiinţifică. Ceea ce trebuie însă subliniat este faptul că, în dotarea materială, în dotarea cu cadre şi în sprijinirea documentării catedrelor, este absolut necesar să se aibă în vedere contribuţia pe care catedrele (prin munca extradidactică cu studenţii) o au la pregătirea schimbului de mîine al ştiinţei. Aceasta implică, între altele, un ajutor substanţial pentru disciplinele noi.

Stabilirea, consolidarea, amplificarea legăturilor dintre catedre şi institutele de specialitate sînt o cerinţă a dezvoltării ştiinţei şi a dezvoltării învăţămîntului. Din acest punct de vedere, sînt încă foarte multe de făcut.

ED. NICOLAU : Desigur că cercurile ştiinţifice studenţeşti reprezintă o excelentă formă de dezvoltare a aptitudinilor ştiinţifice. Trebuie însă să se manifeste foarte multă grijă pentru atragerea în aceste cercuri a elementelor valoroase care pot desfăşura o muncă interesantă şi de perspectivă în acest domeniu.

Datorită bunei organizări a sistemului nostru de învăţămînt, tinerii au astăzi cunoştinţe foarte temeinice şi moderne, în toate ramurile ştiinţei şi tehnicii. Încă din primii ani de facultate, ei pot face lucrări de sinteză, în care partea originală este la început mică, redusă ; dar şi aceste lucrări sînt importante, familiarizînd pe tînărul student cu o parte esenţială a muncii ştiinţifice — documentarea. Astăzi, cînd apar atît de numeroase reviste ştiinţifice şi cînd, la fiecare 8—10 ani, numărul publicaţiilor ştiinţifice se dublează, documentarea ştiinţifică este o operaţie relativ dificilă. **Tinerii studenţi trebuie să înveţe tehnica orientării în vasta literatură de specialitate.** În această direcţie, trebuie făcută o observaţie — după părerea mea fundamentală : **este imposibilă munca de cercetare ştiinţifică fără posedarea temeinică a cîtorva limbi străine.** În specialitatea mea, engleza, rusa şi germana sînt indispensabile.

Cred de asemenea că este deosebit de indicat **să dezvoltăm şi aptitudinile studenţilor pentru o muncă ştiinţifică independentă.**

Am atins astfel una dintre problemele esenţiale ale muncii ştiinţifice studenţeşti : **ea nu se poate desfăşura decît asigurîndu-i o bază materială minimă, cuprinzînd, în primul rînd, spaţii de muncă şi aparate electronice care să fie mereu la dispoziţia studenţilor.**

E. BRATU : Cercurile ştiinţifice ar trebui să aibă tocmai scopul nu atît de a realiza lucrări ştiinţifice deosebite (acest rezultat este desigur binevenit) ci de a obişnui pe membrii cercului cu cercetarea personală, îndrumată de cadrele didactice.

Acest obiectiv este numai parţial atins de cercurile ştiinţifice. **Munca de cercetare ştiinţifică cere continuitate în lucru, preocupare unică şi intensă — uneori pînă la obsesie — şi, mai ales, timp.** A lucra 2—3 ore o dată sau de două ori pe săptămînă în perioadele mai calme de la începutul semestrelor nu seamănă a cercetare ştiinţifică şi poate denatura în mintea studentului noţiunea de cercetare ştiinţifcă.

Totuşi, pînă la aplicarea altor soluţii, rezultatele parţiale ale cercurilor ştiinţifice sînt utile, iar cercurile ştiinţifice trebuie păstrate şi încurajate.

M. PETRAŞCU : Cred că în principiu e de dorit ca tematica de cercetare a cercurilor ştiinţifice să fie apropiată de tematica de cercetare în care activează cadrele didactice care conduc aceste cercuri.

În primul rînd, ar trebui ca tematica aleasă pentru cercurile ştiinţifice să fie interesantă, astfel încît atingerea unuia din obiectivele propuse să constituie un rezultat publicabil. **Poate că ar fi indicată înfiinţarea unei reviste destinată publicării rezultatelor obţinute în activitatea ştiinţifică a studenţilor.** La Universitatea din Berkeley (S.U.A.) am văzut o astfel de revistă.

În al doilea rînd, ar trebui ca în universitate să existe laboratoare dotate cu cele necesare, în care studenţii să-şi poată desfăşura activitatea de cercetare. Ar fi de dorit ca în proiectul noului local al universităţii să se prevadă spaţiul necesar acestei activităţi.

În fine, e de dorit ca studenţii care activează în acelaşi domeniu de cercetare să participe la un seminar în care să prezinte referate, să discute tematica aleasă şi rezultatele obţinute. Un astfel de seminar ar contribui la formarea spiritului critic, foarte necesar în activitatea ştiinţifică.

Ucenicie la şcoala unor mari maeştri

ED. NICOLAU : O veche tradiţie arată că cercetar
ştiinţifică este indisolubil legată de activitatea ur
versitară. Este firesc să fie aşa, deoarece este indic
ca studenţii să vină în contact cu gîndirea vie
fecundă a celor care îşi dedică viaţa muncii de ce
cetare ştiinţifică, descifrării unor legi încă necunoscu
În acest proces de interacţiune între cadrul c
dactic cu mare experienţă în cercetarea ştiinţifică
tinerele generaţii se creează condiţii favorabile pent
depistarea celor care au vocaţie pentru munca
cercetare, se trezeşte interesul pentru această for
superioară de activitate intelectuală.
Pentru a avea o generaţie tînără de valoroşi cc
cetători ştiinţifici, este necesar ca aceştia să ai
drept **cadre didactice universitare în special persoa
care sînt recunoscute pentru activitatea lor ştiinţifi**
V. SĂHLEANU : Dacă pregătirea cadrelor de cer
tare trebuie să înceapă încă de pe băncile facultăţil
este evident că primul pas trebuie să-l constituie
suşirea cunoştinţelor de actualitate şi a ideilor n
din cadrul specialităţii respective. Există cadre dida
tice care cred că studenţilor trebuie să li se pred
numai noţiuni clasice şi date bine stabilite. Perso
cred că studenţilor trebuie să li se formeze un o
zont larg ; ei trebuie să înţeleagă „cum se face ştiin
(adică să participe, măcar ca spectatori, la frămîn
rea de idei din ştiinţa contemporană) ; este insufici
să ajungă în contact cu „ştiinţa gata făcută". Preda
ar putea fi astfel organizată încît studenţii să
îndrumaţi spre consultarea tratatelor cu date clasi
dar să fie **antrenaţi** în discutarea problemelor c
temporane. **Atunci cînd profesorul este el însuşi
creator şi un cercetător, nu este greu să realiz
lecţii interesante în legătură chiar cu propriile pr
cupări, stimulînd sau deşteptînd astfel spiritul şti
ţific şi pasiunea pentru cercetare. Desigur, în f
acesta universitatea nu mai rămîne o „şcoală"
perioară, ci devine o instituţie în care se seam
şi germinează idei.**
O atenţie sporită merită tehnica muncii intelectu
(care trebuie învăţată de orice student) şi metodc
gia cercetării ştiinţifice. Nu este suficient să cun
tehnici de lucru experimental ; e indispensabil
ştii care sînt principalele tehnici de gîndire. A
aspect „filozofic" al educaţiei tineretului este es
ţial în pregătirea unui om de ştiinţă care-şi me
acest nume ; empiristul, improvizatul, tehnicistu
factologul, „funcţionarul" de laborator — nu
adevăraţi oameni de ştiinţă.
E. BRATU : Plecînd de la constarea că metoc
şi deprinderea cercetării pot fi învăţate şi că în
ţarea poate fi accelerată prin iniţiere şi îndrum
din partea celor care au o practică mai îndelun
în această direcţie **rezultă că învăţămîntul supe
poate contribui în mod eficace la formarea viitoar
cadre de cercetare.**
Pentru însuşirea oricărei deprinderi este nevoie
îndelungată şi asiduă exersare a ei. Şi pentru iniţi
şi perfecţionarea în cercetare este nevoie înainte
toate de a încerca şi apoi de a face efectiv, cu

O aventură în microcosmos

[...]E CADRE
[...]IINŢIFICĂ

ce mai mult curaj, cercetare. Nu poţi înota nd teoretic înotul.

re acelaşi obiectiv, metoda de „învăţare prin are“ mi se pare o cale mai eficace. În această lă de învăţămînt preocuparea principală şi pe permanentă a studenţilor este rezolvarea — ıdrumarea cadrelor didactice — a unor probleme **duale** pusc cu discernămînt, în raport cu re- e fiecărui student. Aceste probleme pot fi simple ări de exerciţii, efectuarea unor analize sau e chimice, urmărirea unor dependenţe, construc- aparate, proiecte sau cercetări mai ample. La e disciplină mai importantă lucrările practice termina cu o astfel de lucrare personală (pentru s-ar acorda — bineînţeles — timpul necesar). emele sînt astfel alese încît să conţină o bună a materiei învăţate şi implică documentare su- ntară, reflectare, lucru efectiv de calcul sau imental, **adică cercetare.** Metoda aceasta dez- gîndirea logică, iniţiativa personală, abilitatea imentală, interesul ştiinţific, inventivitatea şi — ıtimă instanţă — studentul învaţă temeinic şi itiv, cu plăcere, fără să se simtă constrîns.

icarea acestei metode nu este uşoară, ea pre- : colective mici de studenţi, perseverenţă şi interes fic din partea studenţilor, plan de învăţămînt ade- (cu preponderenţa lucrărilor asupra lecţiilor), bază ială, personal didactic mai numeros. Un început ate face însă şi cu mijloace mai modeste dacă lip- materiale sînt suplinite de dragostea pentru cer- ea din partea studenţilor cît şi a îndrumătorilor.

OPREA: Cadrele didactice au **un rol esenţial** ezvoltarea pasiunii şi aptitudinilor pentru cerce- ale studenţilor. Ele pot realiza acest lucru prin: erea celor mai merituoşi studenţi de la speciali- ctivă în munca de cercetare; îndrumarea a[illegible]regii activităţi a studenţilor antrenaţi la itatea de cercetare; atragerea celor mai buni e cei buni în activitatea de cercetare proprie, drelor didactice; stimularea studenţilor prin pu- rea sau comunicarea lucrărilor acestora.

PETRAŞCU: Încercînd să definim înaltele răs- eri ce revin cadrelor didactice pentru crearea la nţi a spiritului de investigaţie, a interesului pen- nunca intelectuală de înalt nivel, pentru activita- le cercetare, aş aminti un răspuns al lui Bohr, pe de altfel îl cunosc toţi cei care au lucrat, la Dubna, 959. Cu ocazia unei conferinţe pe care a ţinut-o în acea perioadă, a fost întrebat care este, după rea sa, secretul marelui succes al şcolii de la nhaga. Bohr a răspuns că două elemente sînt ıai mare importanţă: întîi că orice lucrare, oricît ună părea, era considerată ca neterminată. Aceasta a curaj tinerilor cercetători să-şi publice rezul- e. În al doilea rînd, în discuţiile cu interlo- ii tineri, chiar şi cu studenţii, nu se sfia să re- ască că de fapt ştie foarte puţin şi că mai e e mult de cunoscut şi aceasta stimula încrederea rţele proprii ale celor tineri.

Ce măsuri propuneţi? Care sînt căile de îmbunătăţire a activităţii de formare a viitoarelor cadre de cercetători? Cum poate fi îmbunătăţit actualul sistem de repartizare? Este necesar un stagiu de practică în producţie înainte de începerea activităţii de cercetare?

VASILESCU: ● Întrucît în viitor explorarea în icină necesită cunoştinţe de matematici, electro- , automatică, ar trebui ca institutele tehnice să uleze (pe linia colaborării cercurilor ştiinţifice e) formarea unor grupuri apropiate de înţelegerea menelor biologice.

Institutele de cercetări sau cele de învăţămînt rior să organizeze cursuri de vară de perfecţionare.

Mai multă atenţie organizării cursurilor facul- e de specializare (la I.M.F., cel de matematici ut de cadrul didactic de la „Organizarea sanitară“ reuşeşte astfel să-şi acopere norma).

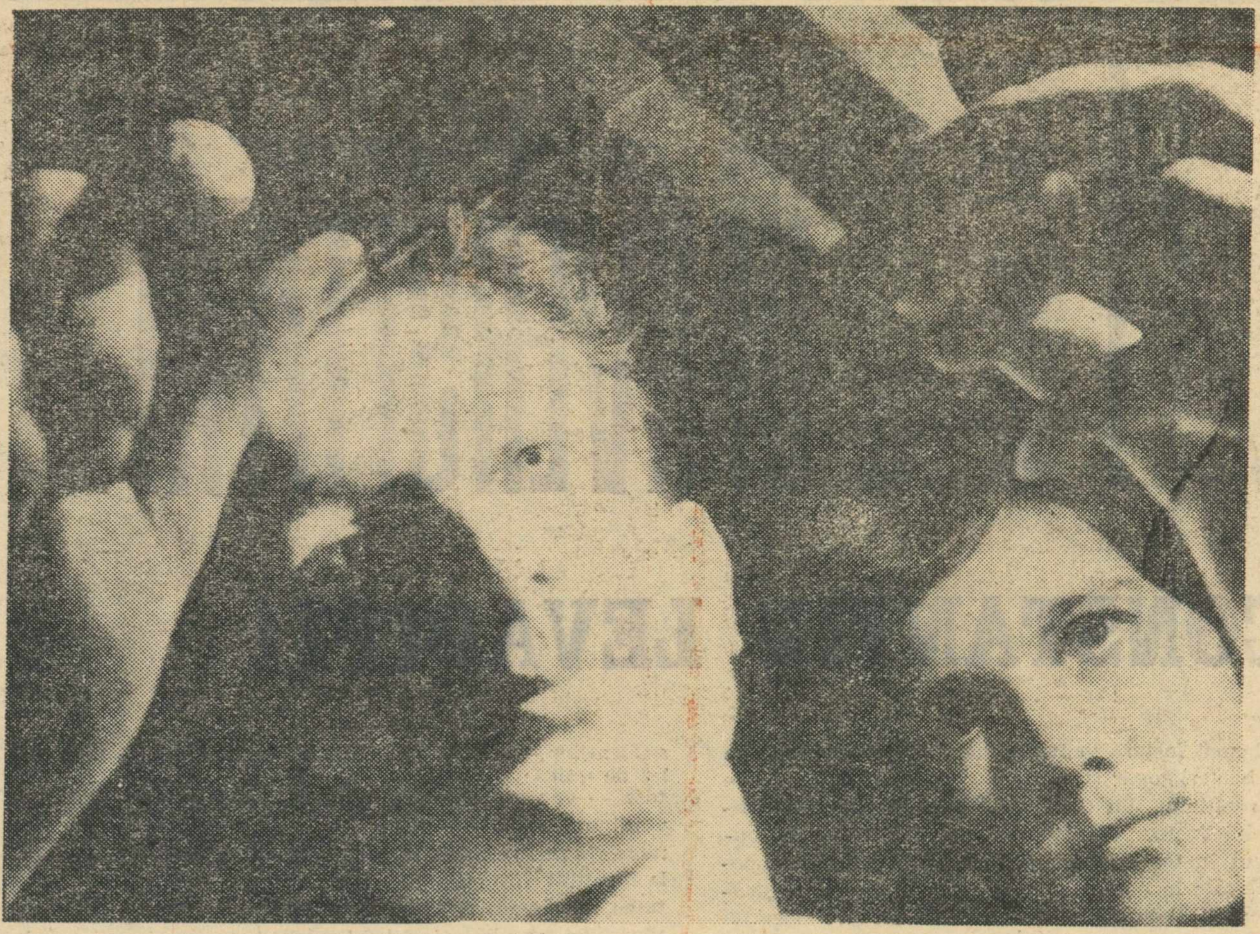
Specializarea să înceapă în anii mari.

Sistemul repartizării e încă defectuos. Un exem- : am atras la lucrările catedrei un student foarte , care a terminat şef de promoţie. A rămas intern. ocupat numai de cercetare. Dar după 3 ani de rnat a trebuit să plece la ţară ca medic de cir- ıscripţie. El pierduse contactul cu medicina propriu- , noi am rămas fără un tînăr cercetător de va- e...

Cine se ocupă de studenţii excepţionali? Pentru r trebui să existe posibilitatea de a urma paralel ă facultăţi, ori cursuri postuniversitare. Unui fi- an care se ocupă de biofizică nu-i sînt necesari cei 6 ani de medicină. Iar un medic nu e inte- t de toate disciplinele facultăţii de fizică. Dar aceste posibilităţi nu vom putea pregăti specia- pentru ştiinţele de graniţă.

E greşit sistemul de admitere pe specialităţi uni- sitare.

CONSTANTINESCU: ● Ar trebui asigurată în pri- trei ani de studii o pregătire de bază mai bună. im, la Fizică, doar 25 la sută din ore sînt consacrate, anii I—III, fizicii! După aceşti trei ani ar trebui erenţiată pregătirea: cei care au aptitudini pentru cetare de cei care vor intra în învăţămînt. Primii să mai urmeze cursurile de metodică, pedagogie, prac- pedagogică, timpul cîştigat fiind folosit pentru ofundarea specializării.

Ochi deschişi spre cunoaştere

● În domeniul fizicii corpului solid la circa trei ani apare o descoperire importantă. E necesară, deci, organizarea pe lîngă facultate a unor cursuri periodice, postuniversitare.

● La repartizare să se ţină cont de specializarea spre care s-a profilat absolventul. Unii absolvenţi care şi-au făcut lucrarea la I.F.B. sînt trimişi la I.P.R.S. Băneasa, unde le mai trebuie un an ca să se pună la punct. Fizicienii de la această întreprindere trimişi la specializare în străinătate sînt folosiţi apoi ca tehnicieni în producţie, iar nu în cercetare.

● Cînd apare un domeniu nou de cercetare undeva în lume trebuie trimise imediat 3—4 cadre didactice la specializare, pentru a forma apoi şi la noi specialişti. Nu s-a procedat astfel cu Biofizica şi această secţie are mult de suferit acum.

FL. OPREA: ● Este necesară precizarea structurii organizatorice a cercurilor ştiinţifice, popularizarea lor mai largă, organizarea de sesiuni mai dese pe facultăţi, institute şi pe ţară, editarea unei publicaţii cu rezultatele obţinute de studenţi.

● Absolventul are nevoie de un stagiu minim de practică în specialitatea respectivă (un an) înainte de a începe activitatea de cercetare, pentru a nu fi străin de producţie, spre care se îndreaptă în ultimă instanţă rezultatele cercetării.

● Pentru îmbunătăţirea recrutării celor mai valoroşi tineri în activitatea de cercetare şi proiectare este necesar ca **ministerele să respecte în primul rînd repartizarea facultăţii,** fără a o condiţiona de probleme de locuinţă ş.a.m.d.

ED. NICOLAU: ● Este regretabil că în momentul de faţă nu mai există o preocupare sistematică în direcţia publicării lucrărilor valoroase elaborate de studenţi.

● Nu este necesar ca tinerii licenţiaţi să aibă un stagiu de trei ani în producţie, înainte de a fi antrenaţi în munca de cercetare. În numeroase cazuri, absolventul are, la terminarea institutului de învăţămînt superior, o calificare bună şi preocupări într-o direcţie oarecare a muncii de cercetare ştiinţifică. Intrarea în producţie timp de trei ani îl va face să rămînă sensibil în urmă cu cunoştinţele în domeniul ales. În acelaşi timp, după trei ani, nici interesele sale materiale nu-l vor mai atrage spre munca de cercetare.

D. TUTUNARU: ● Marea majoritate a studenţilor participanţi la cercurile ştiinţifice studenţeşti pot fi antrenaţi în activitatea de documentare şi proiectare a instalaţiilor experimentale pentru lucrările de cercetare ale catedrelor.

● Studenţii foarte buni ar putea lua parte la efectuarea încercărilor experimentale şi la interpretarea teoretică a rezultatelor obţinute în cadrul lucrărilor de cercetare ale cadrelor didactice.

● Pentru începutul muncii de cercetare mai eficientă ar fi tematica aplicativă.

● Absolvenţii ar putea fi repartizaţi direct în institutele de cercetări şi, la recomandarea institutului respectiv, ar putea efectua un scurt stagiu în unităţile productive de specialitate.

● Propunem repartizarea **directă** a absolvenţilor valoroşi în munca de cercetare (în institutele de cercetări ale Academiei, în institute departamentale sau în învăţămîntul superior).

● Considerăm eficace organizarea cursurilor postuniversitare pentru formarea cadrelor de cercetare. Aceste cursuri ar avea o durată de unul sau doi ani şi ar include şi perioadele de specializare (specializarea celor mai valoroase cadre s-ar putea face în străinătate).

N. POSEA, R. NEGRUŢIU: ● Studenţii ar trebui obişnuiţi atît cu metodele experimentale de investigaţie ştiinţifică cît şi cu aprofundarea unor metodologii de calcul mai subtile, mai apropiate de fenomenul fizic, şi deci putînd duce la soluţii mai economice sau mai sigure în exploatare.

● Contractele de asistenţă tehnică sau de colaborare pentru rezolvarea unor probleme concrete de producţie contribuie efectiv la întărirea legăturii cu laboratoarele uzinale.

● Pentru un viitor cercetător în domeniul rezistenţei materialelor sau, mai general, în domeniul mecanicii construcţiilor, este hotărîtor un stagiu de cel puţin 2—3 ani într-un atelier de proiectare, înainte de trecerea la munca de cercetare.

● Considerăm că la repartizarea în institute de cercetare, absolvenţii trebuie să aibă o medie de cel puţin 9—9,50 la disciplinele fundamentale (matematică, mecanică, rezistenţa materialelor etc.) cît şi la examenele şi proiectele de la cursurile de specialitate. În această problemă ar trebui să nu se ţină seama de lipsa eventuală a buletinului de identitate (pentru institutele de cercetare din oraşele mari).

● Organizarea atît de cursuri suplimentare facultative pentru completarea cunoştinţelor la disciplinele fundamentale (matematici, mecanică, rezistenţa materialelor) şi la disciplinele de specialitate, cît şi introducerea, facultativă, a unor discipline noi, ilustrînd ultimele progrese ale ştiinţei (cibernetică, tehnica de calcul cu maşini electronice).

● Diploma de absolvire va trebui să specifice explicit notele obţinute la aceste cursuri suplimentare (examene, lucrări), făcîndu-se astfel un prim pas spre diferenţierea dintre inginerul de exploatare şi cel destinat numai muncii de proiectare sau cercetare. Pe această linie, se poate avea în vedere, în viitor, mărirea duratei de şcolarizare cu 1—2 semestre a studenţilor foarte înzestraţi şi care dovedesc aptitudini pentru munca de cercetare.

● Considerăm că măsurile cele mai indicate pentru formarea viitoarelor cadre de cercetare trebuie să tindă la crearea unor secţii sau chiar facultăţi specializate (de proiectare-cercetare), în cadrul cărora disciplinele de calcul (mecanica, rezistenţa materialelor etc.) să aibă o dezvoltare mai mare decît în prezent. Studenţilor foarte buni — admişi să frecventeze aceste secţii sau facultăţi speciale pe baza unei selecţii făcute după 1—2 ani de şcolarizare — li se va putea asigura în mai bune condiţii o solidă pregătire fundamentală, armonios îmbinată cu însuşirea procedeelor moderne de încercare şi experimentare.

Această diferenţiere în pregătirea teoretică şi experimentală a studenţilor care dovedesc reale aptitudini pentru munca de proiectare-cercetare (concepţie) prezintă şi marele avantaj de a permite degrevarea programului de învăţămînt al celorlalţi studenţi de anumite discipline pur teoretice sau cel puţin reducerea unor capitole care nu sînt specifice muncii în execuţie sau exploatare.

În schimb această degrevare ar permite aprofundarea de către viitorii ingineri de exploatare a unor aspecte şi discipline specifice (tehnologie, dispecerat etc.) care să le permită să abordeze cu competenţă, la intrarea lor în procesul de producţie, sarcinile care le revin.

M. PETRAŞCU: ● Sînt foarte de dorit contractele de cercetare. În felul acesta se poate contribui la rezolvarea problemei bazei materiale a Universităţii.

● Cel mai bun stagiu pentru un cercetător este acela efectuat în laboratorul în care urmează să-şi desfăşoare activitatea.

● Se constată în general o adaptare lentă a absolvenţilor la stilul de muncă al institutului de cercetare. Cred că activitatea prealabilă în cadrul cercurilor ştiinţifice ar contribui mult la procesul de adaptare.

● O activitate bine organizată în cadrul cercurilor ştiinţifice, de natură să stimuleze iniţiativa studenţilor, ar putea contribui la punerea în evidenţă a aptitudinilor pentru cercetarea ştiinţifică. În aceste condiţii ar putea constitui un criteriu pentru recrutarea tinerilor cu perspective în acest domeniu.

● Cred că se cere în mod imperios dotarea laboratoarelor cu aparatură modernă.

Anchetă realizată de R. GEORGE

Animatori UNIVERSITARI

CONSTANTIN LEVADITTI

Chemat în țară în 1920 pentru a i se oferi catedra de bacteriologie și medicină experimentală de la Universitatea din Cluj, șeful de laborator al Institutului Pasteur din Paris, Constantin Levaditti, cunoscut în toată lumea pentru lucrările și descoperirile sale în domeniul imunității, virozelor, sifilisului, poliomielitei etc., este supus unui șir întreg de șicane și vexațiuni, care au darul să-l alunge din nou la Paris.

Pesemne era prea caustic în sinceritatea lui și prea neplăcut în insistențele cu care urgenta dotarea catedrei sale — făcînd-o de altfel pe temeiul contractului între el și „Domnul Doctor Vaida Voevod, președinte al Consiliului de Miniștri al guvernului regal român, acționind în numele și pe contul susnumitului guvern..."

Omul care l-a concurat pe Cushing (intemeietorul neurochirurgiei) la premiul Nobel — primul român propus pentru această distincție — s-a zbătut zadarnic să prindă rădăcini în țara lui, cu toate că (sau poate tocmai pentru că) scurta sa activitate de la Cluj a fost și vastă și rodnic închinată interesului public în sensul cel mai larg al cuvîntului.

În afară de prelegerile universitare propriu-zise, Levaditti a întreprins în Transilvania o vastă acțiune de profilaxie a sifilisului, ținînd în acest scop nenumărate conferințe științifice și de popularizare, realizînd, cu ajutorul studioului cinematografic existent atunci în Cluj, primul film științific românesc.

Este vorba de pelicula lungă (1 000 m.) intitulată **„Din grozăviile lumii"** prin care — sub veșmîntul procedeului artistic — prezenta unui public din cel mai numeros toate daunele sanitare, sociale și morale pricinuite de sifilis. Nimic nu poate atesta mai pregnant succesul acestei acțiuni decît faptul că pelicula (existentă pe atunci în patru exemplare) a rulat de aproximativ 600 ori, nu numai în cinematografe publice, ci și în diferite întreprinderi, uzine și unități militare.

★

Pentru că autorul acestor rînduri a avut cinstea și fericirea de a-i fi fost subaltern și colaborator, va încerca acum să-i evoce figura, dintr-o apropiere cît mai umană și mai pregnantă, pentru a schița măcar contururile acestei excelente personalități.

Profesorul Constantin Levaditti, unul din cei mai mari savanți ai secolului al XX-lea, membru (1948) al Academiei Republicii Populare Române, care a murit în toamna anului 1953 la Paris, a petrecut — după primul război mondial — un an și la Cluj.

Era prin 1920, cînd învățămîntul universitar începea să se organizeze în limba română în capitala Ardealului. Problemele ce se puneau tinerei noastre universități erau numeroase și regimul burghezo-moșieresc, cu nenumăratele-i formalități birocratice, frîna pe unde putea marele avînt al învățămîntului superior.

Profesorul Constantin Levaditti însă nu era omul care să se lase înfrînt de piedicile ce i le puneau „hîrțogarii", cum le spunea el, cu umoru-i sănătos, tuturor persoanelor care, ținînd o pană în mînă, se credeau chemate să dirijeze și să stăvilească însuflețirea noastră, a tuturor.

Numit profesor la Institutul de patologie generală și medicină experimentală, Constantin Levaditti și-a propus din primul moment să înzestreze institutul cu tot utilajul necesar unui atît de însemnat așezămînt științific.

Lucram în acel an la institut, preparînd piesele pentru lecțiile practice ale lui Levaditti. Făceam desene după microscop, planșe colorate, materiale demonstrative pentru cursurile ținute la Biblioteca Universității sau la Institutul de zoologie. Lecțiile acestea erau foarte populate, deoarece, în afara studenților — pentru care cursurile acestea erau prilej de unică îmbogățire a cunoștințelor de specialitate — veneau toate personalitățile progresiste ale vieții universitare clujene din acea vreme. În primele rînduri se aflau rectorul, decanii, profesorii de la facultăți care nu aveau nici o atingere cu specialitatea lui Levaditti. Mi-aduc aminte că unul din cei mai fideli ascultători ai lui Levaditti era profesorul **Emil Racoviță**. El gusta stilul dens, îngrijit, plin cu toate acestea de nenumărate surprize, servite din belșug de aplecarea spre veselie, rîs și glumă a lui Levaditti. Nu era niciodată plictisitor, pentru că socotea medicina nu ca pe o știință teoretică, ci ca pe o disciplină practică, sortită să îmbunătățească viața omenească, să elimine din ea accidentele nenumărate provocate de dușmanii sănătății omului, să prelungească viața și s-o facă demnă de trăit. Nu pot uita felul cum, din pasionantele observații de bacteriologie, Levaditti aluneca pe nesimțite într-o caustică și de fel camuflată critică a structurii societății burgheze. După părerea lui, această societate — cu instituțiile și tradițiile ei paralizante atît pentru spiritul cît și pentru fizicul omenesc — era principala vinovată de un mare procent al bolilor ce bîntuie omenirea și îi macină treptat vigoarea.

O altă temă favorită a sa era fostul său profesor de la Universitatea din București : Victor Babeș. Constantin Levaditti îi păstra savantului o amintire trainică și recunoscătoare. Cei doi ani de lucru comun nu aveau să se șteargă nici mai tîrziu din memoria lui, cînd — ca savant cu renume mondial, la Institutul Pasteur din Paris — ținea conferințe în fața unui public de savanți din toate țările și continentele lumii. El povestea tuturor că omul care a stîrnit în el pasiunea cercetărilor științifice a fost Victor Babeș.

Levaditti — care ca tînăr medic se dedicase, alături de Mecinicov, cercetărilor asupra sifilisului — era preocupat, în anul cînd am avut prilejul să lucrez alături de el, de problema poliomielitei. Agentul etiologic al acestei groaznice boli este azi cunoscut. Profesorul Levaditti făcuse întinse cercetări și experiențe cu ea pe insula Exnö din Suedia. Urmărea problema anticorpilor care, introduși în organism, să-l imunizeze sau să-i sporească rezistența la infecțiile poliomielitice.

★

La întrunirile pe care le organiza săptămînal în locuința sa de pe Calea Moților nr. 28, el ne vorbea cu pasiune despre aceste cercetări, despre aerul sumbru al insulei Exnö, despre uriașele perspective pe care cercetarea sistematică a diferitelor maladii și agenți patogeni le deschide omului și prelungirii vieții lui.

Era veșnic vesel, nu scăpa nici un prilej de a face o glumă, de a plasa un spirit. Se socotea pe sine proletar intelectual, solidar cu **„oamenii de toate zilele"**. Dădea mîna cu toți laboranții, cu fiecare auxiliar, discuta îndelung și foarte serios cu studenții, pe care-i asculta răbdător, le dădea îndrumări și, la nevoie, chiar bani sau cărți.

Se bucura de mare popularitate în rîndurile tineretului universitar. Figura lui bonomă, scundă, neastîmpărată, cu panglica Legiunii de onoare la butonieră, părul alb, ținuta totdeauna îngrijită, atrăgeau simpatia tuturor. Avea o mare mîndrie omenească, dar mîndria aceasta nu provoca, ci mai curînd înlesnea apropierea de el.

Odată l-am întrebat cum se face că are atîta răbdare pentru a asculta cererile, necazurile, doleanțele tuturor colaboratorilor, subalternilor și studenților. Mai țin minte răspunsul pe care mi l-a dat :

— Omenirea este de mult dezamăgită de preoții diferitelor culte. Adevărații confesori ai ei sîntem noi, medicii...

Cu guvernul de la București a avut îndelungate certuri, pe motiv că acesta refuza să înzestreze Institutul de patologie generală și medicină experimentală din Cluj așa cum o reclama un atît de important așezămînt științific. Lupta aceasta a lui Levaditti a dus, în cele din urmă, la scoaterea lui din învățămîntul universitar românesc. Lucrul acesta s-a întîmplat în iarna pretimpurie a anului 1920. În decembrie al aceluiași an Constantin Levaditti a plecat la Paris, ca să nu se mai întoarcă niciodată în țară, însoțit de soția sa, fiica marelui nostru chimist Constantin Istrati.

Înainte de plecare însă, în ultimele zile ale lunii august 1920, l-am mai însoțit în comunele Cîmpeni și Avram Iancu (Vidra) din Munții Apuseni, unde Levaditti a făcut cercetări privind problemele de sănătate publică în general și sifilisul în special. Se pregătea să publice o monografie despre aceste cercetări, pe care voia să le continue primăvara următoare. Dar anatema venită de la București l-a silit să plece prea devreme din țară, pentru al cărei învățămînt medical ar mai fi putut face atît de mult !

Mai tîrziu, la Paris, vizitîndu-l (era în anul 1935), Levaditti m-a invitat să-mi aduc bagajele de la hotel și să locuiesc în apartamentul său aflat la nr. 54 din Rue des Volontaires. Într-o seară, hoinărind împreună prin capitala Franței, în tovărășia soției lui, mi-a spus :

— Prostia omenească face mai mult rău evoluției decît toată flora microbiană a planetei.

— La ce vă referiți, domnule profesor ? l-am întrebat.

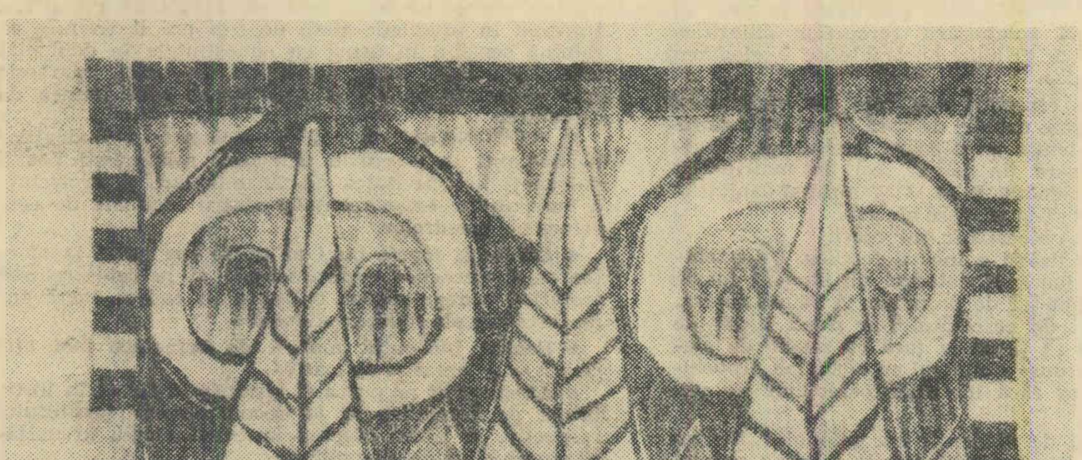
— La încăpățînarea unei pături mioape, sortite pieirii, care-și zice burghezie.

Suferea de nostalgie pentru țară, dar era prea mîndru ca s-o mărturisească.

— Odată, mai tîrziu, — spunea el — cînd, poate, situația se va schimba, ne vom întîlni „acasă".

La despărțire m-a rugat să-i trimit... vederi din Ardeal și mai ales din munții Apuseni și Cluj. I-am promis și m-am ținut de promisiune.

Dr. AL. CULCER

COVOR — **Astrid SCHMIDT, anul V, Arte plastice**

AMBIŢIA SISTEMULUI ÎN CRITICĂ

Critica secolului nostru manifestase de timpuriu tendinţa de a se elibera de raţionalism, dorinţa de a face din critică **„act de creaţie"**, prudenţa faţă de categorii şi definiţii. Ghidat de emoţia estetică, posesor de intuiţii revelatoare, fugind de profesionalizare şi academism, criticul punea accent pe **„arta de a citi"**, idolatriza lectura. Direcţia se păstrează, mereu împrospătată : Boisdeffre, Albérès, F. R. Leavis, G. S. Fraser, Ph. Freund — sînt doar cîteva nume. Picon scrie **„L'usage de la lecture"**, Freund — **„Arta de a citi romanul"**. Maurice Blanchot, în 1955, propune un fel de **„lectură infidelă"**, socotind critica o punere în limbaj efectiv a limbajului potenţial care e lectura.

Alături de această linie largă a criticii, ultimele decenii aduc revitalizarea raţionalismului şi chiar a pozitivismului. Într-un secol al ştiinţelor pozitive, în care matematica a cucerit teren în domeniul logicii, lingvisticii, sociologiei, psihologiei, critica a apelat la ceea ce Ion Barbu atribuia formaţiei matematice : **„puterea de a cuprinde un complex întreg de elemente într-o singură privire, spiritul de sinteză într-un cuvînt"**. A fost readus în actualitate visul scolasticului catalan Ramon Lull (1235—1315), autorul unui tratat **(Ars Magna)** în care deducea prin simple construcţii toate adevărurile posibile, plecînd de la un sistem de adevăruri date. Structuralismul a pătruns cu paşi mari în critică. Ambiţia găsirii unui sistem definitiv, a unor noţiuni aplicabile întregii literaturi sau tuturor operelor de artă a făcut din termenul **„structură"** un veritabil mit.

Aşa cum lingviştii n-au reuşit să cadă de acord asupra înţelesului noţiunii de **„cuvînt"**, nici structuraliştii nu ne-au lămurit prea bine ce înţeleg prin **„structură"**. Pentru a se apropia de structură Monroe C. Beardsley sau Northrop Frye trebuie să izoleze întîi întregul literar şi să nu-i admită nici o legătură sau subordonare exterioară. Frye, în **„Anatomy of criticism"** (1957), se ambiţionează în alcătuirea unui sistem în trepte, bazat pe periodicitatea cifrei 4. Aşa cum simbolismul uman, animal, mineral sau vegetal are un ciclu în funcţie de cifra 4, tot aşa şi sistemul lui Frye are patru etape. Mai întîi **teoria modurilor**, definite în funcţie de caracteristica eroului (în literatura ficţională — adică în care există personaje interne, independente de autor şi cititorul-receptor) sau în funcţie de atitudinea autorului faţă de receptor (în literatura tematică — unde nu există alte personaje afară de autor şi receptor, ca în lirică, eseu...). Urmează **teoria simbolurilor**, simbolul fiind cea mai mică unitate literară care poate fi izolată, structura-cheie. În faza literală şi descriptivă simbolul este **motiv** (imagine verbală) şi **semn** (reprezintă un obiect sau concept) ; e vorba aici de celebrele laturi ale semnului lingvistic după Saussure — imaginea acustică (signifiant) şi conceptul (signifié) pe care le-a preluat şi o critică de tipul Roland Barthes sau Beardsley. În faza formală simbolul e o **imagine** : unitate a motivului şi semnului. În faza „mitică" simbolul este **arhetip, „simbol care leagă un poem de altul, ajutînd la unificarea şi integrarea experienţei noastre literare"** iar în faza a patra, anagogică (adică relaţionată la literatura în ansamblu) simbolul e o **monadă**, un centru al unei experienţe literare totale.

Teoria miturilor analizează structura celor patru arhetipuri narative, plasate într-un naiv sistem metaforic : comedia e mitul primăverii, inocenţa (romance) mitul verii, tragedia—mitul toamnei, iar ironia — mitul iernii. În ultima etapă (a patra !) avem **teoria genurilor**. Cum se vede, e vorba de căutarea unui sistem în care adevărurile să decurgă în lanţ, **„ipotetico-deductiv"**, prin combinarea unor concepte şi definiţii (pentru clasarea cărora Frye are nevoie de un glosar), dar complicarea excesivă a categoriilor, efortul de paralelism şi simetrie fanatică scad posibila utilitate practică a teoriei lui Frye.

Depăşind înţelegerea îngustă a operei ca structură izolată, **„structuralismul genetic"** francez, apelînd la sociologie şi materialism dialectic, a găsit adeziuni mai largi. Sursa acestei direcţii este teoria romanului a lui Lukacs, discuţiile ulterioare fiind purtate de René Girard (Mensonge romantique et vérité romanesque) şi mai ales Lucien Goldmann (Pour une sociologie du roman). Punctul central este relaţia între opera de artă şi clasa, grupul social de care aparţine prin intermediul creatorului, relaţie înţeleasă ca un paralelism de structură. Structurile universului operei — stabileşte Goldmann — sînt omoloage cu structurile mentale ale unor grupuri sociale ; grupul constituie un **proces** de structurare care elaborează în conştiinţa membrilor săi tendinţe afective, intelectuale şi practice, orientate spre un răspuns coerent la problemele puse de relaţiile lor cu natura şi de relaţiile lor interumane. Aceste tendinţe latente converg spre o coerenţă ce s-ar numi **„viziune a lumii"**, viziune pe care creatorul o elaborează şi astfel opera de artă devine un **element constitutiv** al conştiinţei colective, permiţînd membrilor grupului social să ia **„conştiinţă"** de ceea ce gîndeau, simţeau, fără a cunoaşte semnificaţia obiectivă.

Critica astfel înţeleasă este „comprehensivă", căci pune în lumină o structură semnificativă şi în acelaşi timp „explicativă" pentru că înserează operele într-o structură mai vastă ajutîndu-se de elemente din viaţa intelectuală, politică, socială, economică a epocii studiate. Dacă studiile structurale pe care Goldmann le aplică operei lui Pascal, Racine sau Malraux scot la iveală relaţiile complexe ale literaturii cu toate domeniile vieţii social-politice, cu biografia spirituală a creatorului şi epocii, nici tentaţia absolutizării vulgarizatoare nu lipseşte.

Preocupate — una de surprinderea inefabilului, alta de rigurozitatea schemelor universale, una de ipostazierea lecturii, alta de supralicitarea logicii — cele două tendinţe fundamentale ale criticii contemporane sînt încă intolerante. Conjugarea lor poate da rezultate remarcabile — felul în care, de pildă, Jan Kott l-a reconstruit pe Shakespeare o dovedeşte.

Eugen PATRICHE

POST-SCRIPTUM

O monografie : „BARIŢIU"

Continuînd o remarcabilă iniţiativă a Editurii ştiinţifice, prof. univ. VASILE NETEA a publicat recent o amplă monografie consacrată vieţii şi activităţii lui George Bariţiu, bazată pe un material documentar deosebit de vast, oferind cititorului o imagine completă, realizată pentru prima oară la noi. Autorul reuşeşte o biografie spirituală împlinită, nelăsînd la o parte nici una din preocupările lui Bariţiu : ideologia literară şi lingvistică, ideile economico-sociale, orientarea politică. O atenţie specială e acordată activităţii revoluţionare a lui Bariţiu, concepţiei şi lucrărilor sale istoriografice. Cartea e completată cu o bibliografie a scrierilor lui Bariţiu şi a lucrărilor consacrate vieţii şi activităţii lui, cu un indice de termeni, cu rezumate în limbile franceză şi engleză şi cu o iconografie inedită, dovedind o concepţie ştiinţifică solidă asupra monografiei. Scrisă cu pasiune şi înţelegere, lucrarea prof. Vasile Netea se constituie într-un material absolut indispensabil specialistului cît şi publicului larg.

Ş. C.

„Maternitate" — de Ion VLASIU

Retrospectivă critică :

Bienala de pictură şi sculptură !

Bienala de pictură şi sculptură deschisă în sălile Dalles ne-a oferit prilejul să confruntăm fermitatea şi continuitatea în preocupări, vizibilă la mulţi din artiştii tuturor generaţiilor prezente în expoziţie, cu inconsecvenţele celor care tatonează modalităţi de expresie depăşite. Ansamblul lucrărilor a sugerat însă o unitate de concepţie, unitate care îşi are originea în fondul comun de sensibilitate al poporului nostru. Dincolo de diversitatea tendinţelor şi dincolo de toate inconsecvenţele s-a resimţit din plin prezenţa acestui fond de esenţă spirituală sedimentată treptat, de-a lungul secolelor. Această prezenţă subterană, discretă şi statornică, disciplinează iremediabil formele şi impune culorile, iar idealul ei nu rezidă în a aduce la un numitor comun toate manifestările de artă plastică, ci în realizarea unei unităţi a expresiei plastice, unitate care să se facă simţită prin repere nedepistabile la prima vedere, dar distincte, unice chiar, la o analiză atentă.

Generaţiile vîrstnice au fost reprezentate în sălile Dalles prin Corneliu Baba, Dumitru Ghiaţă, Henri Catargi, Marius Bunescu, Ion Jalea, Ion Vlasiu şi alţii. Corneliu Baba, poate mai pregnant decît oricare pictor contemporan, sondează şi dezvăluie valenţele adincimilor sufleteşti cu mijloace aparent simple. Cu fiecare pînză nouă acest artist ne reaminteşte un adevăr căruia uneori nu i se acordă importanţa cuvenită şi anume faptul că pictură înseamnă înainte de toate contemplaţie activă. Curajul este implicat în cele mai insignifiante gesturi ale unui pictor, pentru că fiecare pînză e o cortină dincolo de care mocnesc gînduri mai mult decît intime şi o cortină semnată de Baba, aparent transparentă ca semnificaţie şi nerigidizată de simboluri, refuză să funcţioneze simplist. Acţionată mecanic, ea nu ne mai dezvăluie nimic, sau aproape nimic. „Arlechinul" din sălile Dalles singur, contemplat îndelung, s-a vădit a fi un întreg muzeu, adică o sărbătoare a spiritului. La acest capitol s-ar putea vorbi şi despre transparenţa peisajului din Balcic semnat de Michaela Eleutheriade, transparenţă care trădează optimismul pe care artista l-a implantat cu migală în fiecare fibră a pastei. Ea ştie, de pildă, că zidurile şi arborii pot comunica numai într-un aer limpede, saturat de linişte, dar de o linişte dincolo de care pîndesc iluziile auditive. Şi despre alte pînze...

Între pictorii pe care ne-am obişnuit să-i numim *tineri*, dar care au înaintat în arta lor cu o consecvenţă remarcabilă, fără să aibă prea mult în vedere etichetele noastre, s-au distins printre alţii Ion Gheorghiu, Camilian Demetrescu, Grigore Vasile, Ion Pacea, Viorel Mărgineanu, Gh. Apostu. Cu menţiunea că pe Grigore Vasile l-am fi dorit mai bine reprezentat — „Grădina" nu-l caracterizează îndeajuns — cu atît mai mult cu cît ultima lui expoziţie ne-a întărit convingerea că în universul pe care-l plăsmuieşte „starea" lirică a materiei capătă rang de stare alotropică, ceea ce nu e puţin, întrucît reflectă o viziune personală. Ne-a obişnuit să credem că nu pictează atît lucrurile cît amintirea lor calmă. „Nudul" şi „Peisajul" pe care le semnează Ion Gheorghiu, distinse prin claritatea caligrafiei lor, se echilibrează contradictoriu, fineţea desenului de prim-plan înaintînd firesc din estompe savant diferenţiate cromatic. Nobleţe plastică dovedeşte şi „Portretul" semnat de Sabin Bălaşa.

Dintre debutanţi s-a distanţat net Vladimir Zamfirescu, care ne propune o imagine spiritualizată, subtil monumentală a lui Nicolae Bălcescu. Iar dintre artiştii din provincie Viorel Penişoară-Stegaru dovedeşte o pregnantă stăpînire a subiectului, deşi realizează acest deziderat, uneori, prin apelul la mijloace care acţionează şi dincolo de frunzariile artelor plastice.

Şi dacă tot ce s-a spus pînă aici e adevărat, atunci e limpede că arta în cauză poate distila esenţe înaintînd pe căi nenumărate, şi acestea căi vor fi cu atît mai sigure cu cît argumentarea lor teoretică va putea exclude subtilităţile de limbaj şi artificiile de logică estetică. Cuvintele, oricît de alese ar fi, nu pot extrage semnificaţii din lucrări precum „Ceasornicarii", semnată de Gheorghe Costiurin. Lui Costiurin i s-ar putea spune că nimeni nu poate despărţi arbitrar arta de emoţie fără să accepte riscul unui conflict între posibilitate şi intenţie. Cuvintele nu pot explica nici debilitatea celor mai multe dintre sculpturile expuse în sălile Dalles.

Mihai PELIN

CE ȘTIM DESPRE YOGA?

„Cucerirea sănătății naturale cere o aprofundare considerabilă a cunoștințelor noastre despre trup și suflet".
Dr. Alexis Carrel

Yoga — cuvînt derivat din limba sanscrită și care în traducere înseamnă „unire", unirea armonioasă a energiei din natura înconjurătoare cu potențialul latent al organelor și funcțiilor umane — este o concepție a medicinii tradiționale asiatice, care înmănunchează un grup de procedee biologice privind igiena generală, unele caracteristici alimentare, anumite ritmuri respiratorii prin ambele nări, concomitent sau alternîndu-le, controlul conștient al unor grupuri neuro-musculare ce funcționează inconștient în cursul anumitor poziții aproape statice de gimnastică, sincronizate toate între ele într-un fel specific, individualizat (conform cu tipul uman și cu scopul urmărit) și încă insuficient dezvăluite! Plecînd de la observația simplă că cele mai multe animale care trăiesc în conformitate cu legile naturii au o perioadă de creștere foarte scurtă, urmată de un stadiu adult de aproape opt ori mai mare, după care intră într-o fază de declin și mai scurtă decît prima perioadă — cercetătorii sistemului Yoga susțin că se poate prelungi perioada de sănătate și viață utilă, integrînd organismul omenesc în ritmul lui firesc, în concordanță cu natura înconjurătoare, prin mijlocirea aplicării unor proceduri derivate din principiile amintite și care, practicate îndelung și cu multă prudență și îmbinate armonios cu necesitățile sociale ale omului modern, conduc la fortificarea sistemului neuro-endocrin, iar prin el la stăpînirea tuturor proceselor metabolismului uman, aducînd rezultate uimitoare: oprirea îndelungată a respirației, a unor fragmente din circulația sîngelui, conduceri nervoase conștiente în ambele sensuri, rezistență la îmbolnăviri sau vindecarea lor, o deosebită dezvoltare intelectuală pe baza unei deosebite energii fizice etc. Sînt realizări care, în treacăt fie spus, au determinat integrarea acestui sistem în programul de antrenament al cosmonauților sovietici și americani, în exercițiile multor categorii ale atleților de performanțe, în tratamentul multor maladii din clinici celebre, în sistemul de odihnă al unor celebrități actuale din lumea politică, artistică, financiară etc.

Acest sistem — bazat pe minuțioase și îndelungate observații empirice și verificate printr-o practică multimilenară — se pare că își are obîrșia în India și s-a dezvoltat în numeroase variante în Birmania, China, Indonezia, Japonia, Vietnam, deci în regiuni unde, datorită condițiilor climaterice, este îngăduită presupunerea (bazată pe date de paleo-antropologie) că acolo ar fi una din zonele apariției primilor oameni... În cursul istoriei, discipline morale sau credințe și ritualuri religioase particulare s-au putut suprapune tehnicilor medicale yoghine, dar ele nu fac parte integrantă din aceasta, cu atît mai evident cu cît au fost utilizate în aproape egală măsură atît de curentele filozofice idealiste cît și de cele ateiste, ambele cunoscute în Asia cu cîteva mii de ani înaintea erei noastre. De asemenea, interpretări eronate ori tendențioase, precum și alterări regretabile sau, dimpotrivă, exaltări nejustificate au mai putut izvorî și din diversitatea școlilor yoghine, care au dezvoltat cu predilecție unul sau altul din principiile amintite, aidoma științelor medicale moderne împărțite în specialități — reliefîndu-se: Hatha-yoga, în care se acordă întîietate culturii fizice umane; Radja-yoga, ce are drept obiectiv cultivarea spirituală; Bakti-yoga, în care dezvoltarea omului este împletită cu divinizarea unor forțe naturale primordiale; Karma-yoga, după care destinul moștenit ar determina fiecăruia direcția perfecționării sale; Tantra-yoga, în care practicile considerate încă magice se împletesc cu studiul aplicabilității atente a legilor Cosmosului și Omului etc.

Potrivit concepției generale yoghine, prin practicarea diferitelor tehnici indicate foarte rezumativ aici, organismul omenesc își poate selecționa „energia naturală" nespecifică din mediul înconjurător pe care, prin intermediul sistemului respirator, o transformă în „energie vitală" specifică, iar prin rețeaua sistemului neuro-endocrin central și periferic o dirijează în tot corpul sau mai mult în anumite organe solicitate prin diferitele poziții gimnastice și care, concomitent, sînt puse în vibrații sincrone cu un ritm respirator specific adecvat. Totodată, concepția anatomo-fiziologică yoghină susține că, prin procedee gîndite și căutate de fiecare, după indicațiile unui îndrumător calificat, „forța vitală" a organismului uman, situată într-un fel de rezervă ocultă într-un centru de la baza coloanei vertebrale, ar fi determinată să iasă din starea de potențial latent și, urcînd în corp, de-a lungul altor centri, ar provoca redeșteptarea unor imense energii nefolosite...

„Tehnica redeșteptării", precum și folosirea efectelor bioenergetice obținute cuprind unele diferențieri, după școlile amintite, cu variante individualizate.

Iar ca o completare la potențializarea acestor „forțe" — captate și dirijate prin intermediul respirației și al sistemului neuro-endocrin pus într-o stare de funcționare specială atunci cînd, rînd pe rînd, se înlănțuie efectele diferitelor poziții de gimnastică lentă — în sistemul Yoga instructorii fac o ultimă recomandare elevilor lor: să învețe să-și dezvolte „privirea interioară" sau „cel de-al treilea ochi"! Reminiscență posibilă a unei observații a cărei obîrșie se pierde în negura preistoriei, cînd se pare că au existat și animale cu trei ochi, unul din ei, cel central, devenind cu timpul o glandă endocrină în interiorul craniului, foarte complexă în potențialul ei actual...

„Descoperirile de odinioară trebuie să slujească drept temelie descoperirilor care mai rămîn de făcut".
Hippocrat

Unul din indicativele programelor majore ale U.N.E.S.C.O. este cunoașterea reciprocă și răspîndirea valorilor dintre Orient și Occident. Urmînd această recomandare, care întărește un vechi curent de polivalente schimburi, savanți și cercetători cu renume mondial continuă azi să studieze patrimoniul tradițiilor Yoga, încercînd să dezvăluie tuturor realitatea ascunsă în simbolismul ocult din arta, tehnica și medicina popoarelor din Asia. În cele ce urmează sintetizăm cîteva din numeroasele și surprinzătoarele descoperiri ale medicinii contemporane care își aveau corespondențe în milenarele cunoștințe tradiționale yoghine.

Astfel, fără a merge pînă la o completă identitate cu datele actuale, anatomia și fiziologia yoghină surprind prin asemănarea cu sistemul nervos central și periferic cunoscut de medicina modernă, cu conductele nervilor simpatic și parasimpatic cerebro-toraco-abdomino-genital și din coloana vertebrală, legate prin plexurile neuro-endocrine știute, precum și prin împărțirea măduvii spinării în sectoarele distincte ale anatomiei topografice moderne — similare cu „centrii" yoghin. Iar excitarea acestor plexuri, centri, prin excitanți de ordin chimic, electric, mecanic, la om sau animal, studiate în stare normală sau experimentală sau în urma unor boli, are efecte uimitor de apropiate cu rezultatele înregistrate de medicina yoghină după practicarea îndelungată și individualizată a procedeelor tradiționale...

Astfel, savanții sovietici I. P. Dolgacev și G. Demircioglian au constatat apariția unor potențiale electrice în epiteliul din interiorul nasului care apar în cursul inspirației-expirației și care — după cum au semnalat H. Czermely și P. Laval recent — se transmit creierului, de unde sînt difuzate întregului organism. De asemenea, în urmă cu cîțiva ani, la un congres internațional de O.R.L. din Roma, s-a semnalat că foarte mulți oameni care respiră inegal printr-o nară față de cealaltă pot ave un dezechilibru al acestor potențiale bioelectrice cu efecte în îmbolnăvirile plămînilor, inimii și vaselor sanguine, tubului digestiv cu anexele sale, și tuturor glandelor endocrine.

De felul cum se transmit aceste excitații nervoase de-a lungul întregului corp s-a ocupat prof. Bernahard Katz, de la University College din Londra, care constată existența unor „transductori" biologici ce convertesc diferitele excitații în mesaje „cibernetice" de-a lungul nervilor.

Cercetătorii americani L. M. Heim și P. S. Timiras, împreună cu francezul A. Soulairac, au constatat efectul hormonilor genitali femeli și masculini asupra creierului — observații de mare importanță în medicină pentru tratamentul unor maladii.

Aceste cîteva date moderne — foarte puține din numărul mare al celor referitoare la confirmarea principiilor antice yoghine — să reprezinte oare o verificare a intuiției antice asiatice, care susține posibilitatea provocării unor „vibrații" speciale prin diferitele ritmuri respiratorii nazale împreună cu anumite poziții care reliefează anumite organe, precum și transmiterea acestor unde, descendent, pînă la cele mai inferioare centre umane, iar de acolo, ascendent, ecoul lor ar antrena rînd pe rînd celelalte organe, revitalizîndu-le... ?

Cercetările aflate în curs de desfășurare în cele mai celebre institute din lumea întreagă pentru dezlegarea acestor „mistere" medicale vor da, peste ani, răspunsul așteptat.

Dr. I. N. RIGA
medic specialist O.R.L.
la Spitalul unificat pentru studenți București

Universidad de Los Andes

Între Rio Albarregas și Cerro de Los Angeles, unde Cordiliera înfruntă azurul în veșnica lui neclintire, locurile au parcă ceva din asprimea înălțătoare a pietrei. Căci „senda“ înseamnă, pentru acea parte a lumii de dincolo de zare, altceva decît un simplu drum, înseamnă inevitabilul separării, prelungirea în imperiul argilei a întortocheatelor drumuri ale vieții.

În mijlocul acestui pămînt, pe o terasă străjuită de temerarul Pico Bolivar (5007 m), la aproape 2000 de metri înălțime, dincolo de vijeliosul Rio Chama, se află suspendată **Universidad de Los Andes.** De la Caracas sau de la Ayacucho se poate ajunge aici în cîteva ore cu avionul. De sus, panorama ce se

ALMA XX MATER

oferă privirii este aproape incredibilă. Lacuri în care cerul s-a prăvălit cu întreaga lui frumusețe, prăpăstii căscate cîndva în nopți geologice, în care lumina abia ajunge, imense solitudini de piatră, pe deasupra cărora se preling, ca niște fluvii nevăzute, vînturile aspre ale Nordului sau blînda adiere a nopții tropicale... Aici se găsește Merida.

Istoria acestui focar de cultură se confundă de fapt cu întreaga istorie a populațiilor andine. Fundarea universității s-a petrecut în împrejurări cu nimic deosebite de acelea ce 'au avut loc în Spania cu 500 de ani în urmă, cînd, prin grija prelatului Tello Meneses, vechiul seminar de la Salamanca a fost transformat în celebra universitate peninsulară. Cînd într-o dimineață a anului 1785 d-rul Fray Juan de Lorra, episcop al diocezei Maracaibo, urca liniștit pe una din „sendele“ capricioase ale Cordilierei, îndreptîndu-se spre Merida, nimeni nu ar fi bănuit că acolo, deasupra lumii, printre zeități negre de lut, în acel imperiu aproape nepămîntesc, în localul aproape în ruine al unei vechi abații franciscane, el avea să pună bazele întîiului colegiu andin, în care se predau limba latină și artele libere.

Funcționarea colegiului durează pînă în anul 1810, cînd Junta de la Merida, considerînd că una din primele sale obligații este aceea de a atrage și stimula tineretul în studiul științelor, dă colegiului din capitală denumirea „Real Universidad de San Buenaventura de Merida“. Acesta este documentul de înființare a universității, în care, în afara facultăților și disciplinelor, sînt menționate condițiile de atribuire a titlurilor universitare. Cîțiva ani mai tîrziu Simon Bolivar îi schimbă denumirea în „Universidad de Los Andes“, titlu cu care rămîne pînă astăzi. Truda venerabilului Fray Juan de Lorra nu a rămas fără rezultat. Actuala facultate de drept este una dintre cele mai renumite ale continentului sud-american. În ultima vreme guvernul Venezuelei a acordat o atenție sporită centrului universitar de la Merida, alocînd fonduri suplimentare în vederea construcției unor complexe studențești și a unor laboratoare de specialitate, ca urmare firească a unei afluențe crescînde de studenți. O a doua facultate ca importanță este cea de medicină, care și-a deschis porțile în 1814 și care, datorită unor eminente figuri de dascăli, a devenit în scurt timp tot atît de celebră ca și cea de drept. În decurs de cîțiva ani numai, pe terasa aspră a Cordilierei, au început să apară noi facultăți: Inginerie forestieră, Centrul de bioanalize, Facultatea de economie politică etc. Biblioteca Centrală a Universității, cu cele 300.000 volume ale sale, sub bolțile căreia tînărul abia venit își potolește setea cunoașterii, reprezintă prin arhitectura sa zveltă unul din punctele turistice cele mai remarcabile ale Centrului de la Merida.

Administrația Centrului Universitar de la Merida posedă cîteva servicii moderne de strictă utilitate, repartizate judicios pe întreaga arie a acestuia: Serviciul social studențesc, cel medical, dotat cu cele mai moderne instalații, Laboratorul clinic al studenților, fără să mai vorbim de Centrul de librărie și editură al universității. Acesta din urmă se îngrijește de publicarea unor reviste de cert prestigiu, cum sînt „Universitatis Emeritensis“, „Revista Forestal Venezolana“, „Revista del Colegio Medico“ etc. Don Pedro Rincon Gutierrez, rectorul universității, spunea pe drept că acesteia îi revine marea misiune de a reprezenta cu cinste istoria spirituală a țării.

Dan NICOLESCU

Un detaliu arhitectural al universității

UNUL DIN ȘASE LOCUITORI ÎNVAȚĂ

Note de călătorie din R. P. Mongolă

Privită din avion, imensa stepă mongolă pare o mare nesfîrșită frămîntată de valuri. Valuri galbene de pămînt și dune de nisip răscolite de vînt. Cei 1 120 000 de locuitori stăpînesc 1 535 000 km pătrați. Suprafețe întinse sînt nepopulate. Așezările omenești se află la mari distanțe una de alta. În partea de sud a țării trebuie să parcurgi cu mașina sau cu caravana de cămile sute de kilometri pînă ce întîlnești un somon (comună) cu cîteva sute de locuitori.

În trecut, distanțele mari între localități, condițiile grele de muncă și de viață au influențat negativ dezvoltarea culturală a Mongoliei. Se poate spune că natura îl domina și sugruma pe om. Această țară era considerată printre cele mai înapoiate din lume. Revoluția populară din anul 1921 a primit o moștenire tragică: peste 90 la sută din locuitori erau analfabeți. Despre oameni de știință nici nu se putea vorbi. A trebuit o muncă vastă pentru înlăturarea urmărilor lăsate de feudalii mongoli, o muncă vastă pentru a-l face pe om apt să se lupte cu natura vitregă și s-o supună treptat.

În orașele Republicii Populare Mongole învățămîntul de 7 ani a devenit obligatoriu, iar la sate fiecare copil trebuie să urmeze la școală minimum patru ani. În prezent cele 460 de școli existente în Mongolia sînt urmate de 170 000 de copii de vîrstă școlară. În țară, o largă extindere a luat rețeaua de școli serale. Acestea sînt frecventate de peste 20 000 de elevi proveniți din rîndul diferitelor categorii de locuitori ai orașelor și crescători de animale din satele mongole. 6 000 de persoane urmează cursurile serale sau fără frecvență ale diferitelor institute și facultăți. După datele furnizate recent de Direcția centrală de statistică, în R.P. Mongolă din 6 locuitori unul învață.

Am făcut un scurt popas la noua școală din Darhan. O clădire frumoasă, săli mari, luminoase, laboratoare de fizică și chimie dotate cu aparatură modernă. Directorul școlii, profesorul Deciun, absolvent al Facultății de filologie din Ulan-Bator, făcea o expunere despre istoria culturii mongole. În cinstea noastră s-a organizat un scurt program artistic. Micii „artiști“ au fost aplaudați la „scenă deschisă“. Am văzut pe acești copii, cărora școala le-a deschis ferestre spre lumină, sorbind povestea culturii țării lor, fiind mîndri de ea.

Cu 42 de ani în urmă Ulan-Batorul, cunoscut încă din scrierile lui Marco Polo, sub denumirea de Urga, a devenit capitala țării. Într-un timp relativ scurt, el s-a transformat într-un oraș modern, unde trăiește și muncește mai mult de o cincime din populația țării, devenind totodată un important centru universitar, științific și cultural. Institutul politehnic, Universitatea cu facultățile de filologie, istorie, chimie, fizico-matematici, științe juridice, biologie, științe economice, Institutul agronomic, Institutul medico-farmaceutic sînt urmate, la cursurile de zi și fără frecvență, de aproape 9 000 de studenți.

Localurile instituțiilor de învățămînt superior sînt noi, cu săli de cursuri și amfiteatre spațioase, laboratoare dotate cu aparatură modernă. Cadrele didactice, de la tinerii asistenți pînă la academicieni recunoscuți atît în țară cît și în străinătate, desfășoară o muncă neobosită pentru pregătirea de cadre atît de necesare dezvoltării continue a economiei și culturii Mongoliei populare.

Am vizitat Institutul agronomic. Noua lui clădire, așezată la poalele unui deal, a fost înălțată pe locul cîtorva sute de iurte. Aici au venit să studieze tineri din toate regiunile țării: fiii foștilor nomazi din deșertul Gobi, din pitoreștile sate de păstori așezate la poalele Munților Altaiului Mongol și Hangai, se pregătesc temeinic pentru a deveni specialiști în domeniul agronomiei și zootehniei. Aceasta este o cerință imperioasă pentru Mongolia, care în ultimii ani a început să cultive grîu și secară, ajungînd în prezent la aproape 500 000 de ha. Congresul al XV-lea al partidului a stabilit ca în anii cincinalului să se extindă suprafețele ce vor fi cultivate cu cereale.

— Mă apropii de absolvirea institutului — ne-a spus studentul Sughersaren. După aceea voi pleca în Gobi. Aici, în imensul deșert, se fac mari lucrări de irigații, se fac încercări, unele izbutite, pentru extinderea culturii legumelor și a pomiculturii, de care țara noastră duce lipsă. Alături de cercetătorii Academiei de științe care muncesc aici, mă voi strădui să pun și eu în practică cele învățate pe băncile facultății.

Un mare număr de studenți se pregătesc pentru a deveni ingineri zootehniști. Cu ajutorul lor, creșterea animalelor, care în prezent este principala ramură în economia Mongoliei, va căpăta o bază nouă. Se va trece la aplicarea de metode științifice în creșterea animalelor, în valorificarea produselor acestora.

...Ulan-Batorul este și centrul științific al țării. Aici se află Academia de științe. Aproape 2 000 de cercetători își desfășoară activitatea în institute specializate. Cercetările oamenilor de știință sînt îndreptate spre rezolvarea principalelor probleme legate de dezvoltarea economiei și culturii țării, studiindu-se în primul rînd bogățiile subsolului țării. Pînă în prezent au fost descoperite zăcăminte de cărbuni, fluorită, coloranți minerali, metale prețioase, sare, iar în deșertul Gobi privești astăzi în zare nu numai norii de praf înălțați de vînturi, ci și turlele sondelor care scot din adîncuri „aurul negru“ din pusta mongolă.

— Bogățiile mari ale subsolului, punerea lor în exploatare — ne-a spus ministrul industriei, Damdin — ne vor da posibilitatea ca țara noastră, cunoscută în lume numai prin creșterea animalelor, să devină exportatoare de cărbune cocsificabil. Aceasta este una din sarcinile trasate de congresul partidului și vom face totul ca să o îndeplinim.

Orașul așezat pe malurile Tolei, cu instituțiile sale de învățămînt și știință, este chemat să formeze cadrele necesare prezentului și viitorului Mongoliei populare. Numai prin știință și cultură natura ostilă se supune omului, care o înnobilează și o apropie, o obligă să devină generoasă.

La Muzeul central din Ulan-Bator am văzut harta de viitor a Mongoliei, pe care erau însemnate noile centre industriale, noile pămînturi de cultură, noile livezi răspîndite pe stepele pustii sau în inima deșertului, și mi-am dat încă o dată seama că victoriile viitoare sînt temeinic pregătite în prezent. Vîntul dinspre Gobi nu va mai aduce mirosul amar al nisipului, ci arome de fructe. Va fi semn că omul mongol a biruit.

Spiridon STANEL

AGENDA

O delegație a revistei noastre, alcătuită din NICULAE STOIAN, redactor-șef, și FRED MAHLER, șef de secție, a plecat marți, 7 februarie, în R. D. Germană pentru a participa la cel de-al IV-lea Seminar internațional al presei studențești care se desfășoară la Halle între 8 și 14 februarie.

ATLETISMUL UNIVERSITAR ÎN IMPAS

Într-un trecut nu tocmai îndepărtat, atleții studenți au dominat cu autoritate concursurile interne de atletism. Ne amintim cu o nostalgică mîndrie de nume ca Moina, Sudrigean, Măgdaș, Bizim, Porumb, Diaconescu-Diți, care în anii studenției au reprezentat țara în concursuri atletice internaționale, înscriindu-se în ierarhia valorilor sportive balcanice, europene sau chiar mondiale.

Erau anii cînd multe din recordurile atletice naționale erau deținute de studenți, cînd „Știința“ București ocupa locul I în concursul republican pe echipe, dominînd mai ales probele feminine. Evoluția atletismului studențesc a urmat însă o cu totul altă cale decît cea care se întrevedea prin prisma rezultatelor mai sus menționate; se remarcă, din păcate, un simțitor regres atît în ce privește numărul participanților, cît și în domeniul performanțelor. În anii 1960—1965, de pildă, în medie 50 de studenți s-au clasat în primele 10 locuri pe țară la diverse probe atletice, în schimb în 1966 numai 30 au reușit aceasta, performanțele fiind și ele mai slabe decît în anii anteriori. Semnificative mi se par exemplele probelor de aruncarea suliței-băieți și săritura în lungime-fete. În 1964 proba de aruncarea suliței-băieți a fost dominată de studenți, care ocupau opt din primele 10 locuri în ierarhia internă. Cel mai bun dintre ei obținea o performanță de 71 de metri. În 1966 abia 3 studenți s-au clasat printre primii 10 sulițași din țară, cel mai bun rezultat obținut fiind 64,58 metri.

Atleții clujeni, pe un original podium de onoare, primesc aplauzele... munților

Tot in 1964, 5 studente erau clasate între primele 10 săritoare în lungime din țară, pentru ca în 1966 nici una să nu mai izbutească această performanță. De altfel se mai poate face și o altă constatare îngrijorătoare : nici un student de la cursurile de zi nu a cîștigat titlul de campion național la atletism în 1966.

Și mai îngrijorătoare sînt concluziile desprinse în urma analizei ultimei ediții a campionatelor republicane universitare de atletism. Cu toate că baremurile pe care trebuiau să le îndeplinească nu depășeau nivelul categoriei a doua de clasificare (la băieți) sau erau mult sub această limită (la fete), numai 200 studenți și 100 studente au reușit să se califice pentru finale, iar la probe ca săritura cu prăjina, aruncarea ciocanului, 80 m garduri și suliță fete, cu mare greutate au fost adunați 5—6 atleți (minimul de participare pentru o finală de campionat). În cadrul întrecerilor pe țară, 107 finaliști nu au realizat baremurile obligatorii de calificare (fapt ce pune sub semnul întrebării obiectivitatea organizatorilor din centre...).

Trecînd în revistă finalele universitarelor de atletism mai remarcăm și slaba reprezentare a unor centre universitare. Astfel, Clujul, Timișoara, orașe cu vechi tradiții în atletismul universitar, s-au prezentat necorespunzător : un număr mic de atleți (la multe probe nici n-au prezentat concurenți). Alte centre universitare, în care există cluburi studențești deosebit de puternice, cu rezultate foarte bune la alte discipline, s-au prezentat la finale cu atleți slab pregătiți. În această situație s-au găsit Galațiul, Tg. Mureșul și Craiova. Nu mai vorbim de centre ca Bacău și Baia Mare, care n-au adus la start nici măcar un atlet în finală !

Cum pot explica conducerile cluburilor studențești aceste situații ? *Pentru că studenți amatori de atletism există, cadre de specialitate, de înaltă calificare, de asemenea, iar condițiile materiale sînt cel puțin suficiente.* Desigur, numai dezinteresul, greșelile de organizare, lipsa de inițiativă a cadrelor de specialiști din centrele universitare amintite pot constitui cauzele reale ale acestor rezultate negative. Am adăuga încărcarea cadrelor de specialiști cu munci organizatorice sau administrative. (Într-o asemenea situație sînt Alexandru Bizim și Tiberiu Földvari, care îndeplinesc funcția de secretari la clubul Universitatea București).

★

Consider că munca de selecție și de creștere a atleților studenți nu se face în mod corespunzător, de către cadre de specialiști cu înaltă calificare în atletism (și învățămîntul universitar dispune în acest domeniu de mai mulți specialiști decît celelalte cluburi din țară luate la un loc).

Specialiștii în atletism care lucrează cu studenții trebuie să aibă însă în vedere specificul muncii universitare, specificul programului zilnic al studenților și, în consecință, să întocmească grafice de pregătire corespunzătoare, să gradeze intensitatea pregătirii sportive în funcție de perioadele de vîrf ale activității profesionale a studenților. Acelorași cadre le revine sarcina să îmbine cît mai judicios pregătirea unor elemente de perspectivă, care vor putea obține rezultate de valoare abia în 4—5 ani, cu preluarea și pregătirea atleților gata formați. În orice caz, nu e bine să se exagereze urmărind numai una dintre laturi, fie performanța imediată, fie cea de perspectivă. Poate ar fi bine ca atletismul să nu mai fie înțeles ca un sport de echipă, ci să se caute a se pregăti atleți pe probe, în funcție de specializarea cadrelor didactice. Această propunere ar trebui luată în considerare în special de centrele Cluj și Timișoara. În sfîrșit, consider că trebuie asigurat un calendar competițional intern și internațional, care să-i stimuleze pe studenți în pregătirea sportivă, răspunzînd în același timp necesităților impuse de buna lor pregătire profesională.

...Fără îndoială, cauzele rămînerilor în urmă manifestate în atletismul studențesc — ca și măsurile ce se impun — sînt mai complexe decît am redat noi în acest restrîns spațiu publicistic. Este de datoria cluburilor sportive universitare, a catedrelor de educație fizică și a asociațiilor studențești să analizeze cu răspundere și competență situația, pentru a putea porni la o largă activitate de masă, din care vor apare, bineînțeles, și vîrfuri.

Un sprijin mai substanțial se așteaptă în această privință și din partea organelor de resort din Ministerul Învățămîntului, U.C.F.S. și U.A.S.R. Întărirea potențialului studențesc în atletism — ceea ce va putea asigura progresul general al atletismului românesc — este un deziderat *comun*, a cărui realizare nu va fi posibilă decît prin eforturi *comune*

Alexandru MUREȘAN
șeful Comisiei sportive a Comitetului Executiv al U.A.S.R.

CRONICA MICROBISTULUI

TREI SCHIȚE (DE PROFIL)

Într-una din aceste seri de februar, cînd pînă și nouă, care am lăsat în urmă copilăria, ne-ar place să stăm la gura sobei și s-ascultăm cum se împletesc poveștile, stoperul Politehnicii București *despletea firul unei întîmplări care i-a lăsat o amărăciune în suflet. Zicea Urseanu :*

...Mi s-a întîmplat, în primăvara trecută, să mă accidentez tocmai cînd începuse să ne surîdă primul loc. Mulți știu cît de greu e să lupți pe teren pentru întîietate, mai ales într-o conjunctură ca aceea în care ne-am găsit noi în returul campionatului '66 ; puțini însă își pot închipui drama omului care, țintuit într-un pat de spital, așteaptă cu sufletul la gură rezultatul unui meci în care colegii săi au de luptat pe viață și pe moarte. M-am găsit într-o asemenea situație în ziua cînd Politehnica *își juca șansa cu* Dinamo Victoria *pe stadionul din Ștefan cel Mare. Fusesem operat de menisc numai cu două zile înainte și, totuși, n-am putut rezista ; din camera spitalului, care știți că e lîngă stadion, am ieșit în cîrjă și am făcut semne cu prosopul către băieți. Acolo aveam să rămîn încremenit pînă la fluierul final, cînd m-au podidit lacrimile. Eram fericit, echipa învinsese. Bolnavii, aflînd cine sînt, mă rugau să le-arăt pe Ciornoavă, pe Lucescu, pe Rădulescu. Le-am arătat pe fiecare, dar le-am făcut și-o promisiune : după amiază, cînd băieții vor veni în vizită pe la mine, am să vi-i prezint personal. N-a venit însă nici unul ; nici în ziua aceea, nici în alta, cît am fost accidentat. M-am făcut și de rușine și am rămas de atunci cu o amărăciune în suflet...*

★

Era odată, la Cluj, un vestit antrenor și o vestită echipă feminină de volei : Știința. *E drept, studentele de pe Someș n-au ieșit ele niciodată campioane, dar totdeauna se clasau fie pe locul 3, fie pe 4.* Dinamo *sau* Rapid *trăiau zile grele la Cluj și nici la București meciul nu era dinainte jucat. Toată lumea recunoștea pe atunci meritele profesorului Scurtu, antrenorul care-și recrutase elevele încă de pe vremea cînd erau în școală și le învățase voleiul așa de bine că unele ajunseseră pînă în națională.*

Anii au trecut însă, studentele au absolvit, iar unele au plecat în alte orașe... Echipa a rămas tot la Cluj și e în grija aceluiași profesor Scurtu. Numai că acum ea se numește Universitatea. *Se numește* Universitatea, *dar are în formația de bază... o singură studentă. De la* Politehnică ! *Media de vîrstă a jucătoarelor trece acum de 25 de ani, și numele echipei trebuie căutat cu lumînarea pe undeva prin subsolul clasamentului...*

★

Tot în centrul universitar de pe Someș ființează de cîtva timp o echipă care a cucerit simpatiile întregului oraș. La un concurs pentru desemnarea celei mai populare formații sportive clujene pe anul 1966, s-a clasat pe locul I. E vorba de echipa de fotbal... Medicina *(! !). O mînă de flăcăi inimoși s-au strîns în urmă cu cîțiva ani, s-au antrenat cu sîrg, au cîștigat seria regională, iar acum sînt pe locul II în „C“, cu șanse mari de a promova în „B“. Se spune însă că nici Ministerul Învățămîntului, nici Uniunea de Cultură Fizică și Sport nu vor să știe de existența acestei echipe, care nu se bucură de nici unul din drepturile ce le au fotbaliștii. Nici măcar de sumele necesare pentru deplasare. Așa se spune și... e adevărat !*

G. MITROI

Tiparul : Combinatul poligrafic „Casa Scînteii“ București. Redacția : Str. Brezoianu, 13. Telefon : 14 02 15.